

Popiežius

Benediktas XVI ŽINIA 45-OSIOS PASAULINĖS VISUOMENĖS KOMUNIKAVIMO PRIEMONIŲ DIENOS PROGA	2
PAMOKSLAS PER VERBŲ SEKMADIENIO ŠV. MIŠIAS ŠV. PETRO AIKŠTĖJE	3
PAMOKSLAS PER ŠV. KRIZMOS MIŠIAS ŠV. PETRO KATEDROJE	5
PAMOKSLAS PER PASKUTINĖS VAKARIENĖS ŠV. MIŠIAS ŠV. JONO BAZILIKOJE LATERANE	6
PAMOKSLAS PER VELYKNAKČIO ŠV. MIŠIAS ŠV. PETRO KATEDROJE	8
POPIEŽIAUS VELYKŲ ŽINIA <i>URBI ET ORBI</i>	10

Popiežiaus katechezės

Benediktas XVI APIE ŠV. ALFONSAŲ LIGUORĮ	11
---	----

Bažnyčia Lietuvoje

Didysis Velykų tridienis	13
Paroda Seime	13
Atsinaujinimo diena „Apie gyvybę ir gyvenimo iššūkius“	14

Homilijos

IŠGANYMO VARTAI IV Velykų sekmadienis (A)	22
KERTINIS AKMUO V Velykų sekmadienis (A)	23

Bažnyčia pasaulyje

Palaimintojo Jono Pauliaus II relikvija Kunigai vykdo „Dievo terapiją“	24
---	----

Benediktas XVI

Žinia 45-osios Pasaulinės visuomenės komunikavimo priemonių dienos proga

2011 m. birželio 5 d.

Tiesa, skelbimas ir gyvenimo autentiškumas skaitmeniniame amžiuje

Brangūs broliai ir seserys!

45-osios Pasaulinės visuomenės komunikavimo priemonių dienos proga norėčiau pateikti keletą apmąstymų, kuriems paskatino būdingas mūsų laikmečio reiškinys – komunikavimo *internetu* paplitimas. Vis plačiau laikomasi įsitikinimo, kad šiandienės radikalių pervartos komunikavimo srityje sąlygoja didžiules kultūrinės ir socialines permainas, lygiai kaip kadaise pramonės revoliucija gamybos ciklo ir darbininkų gyvenimo naujovėmis lėmė esminius pokyčius visuomenėje. Naujosios technologijos keičia ne tik tarpusavio komunikavimo būdą, bet ir patį komunikavimą, todėl galima teigti, jog išgyvename didžiulę kultūrinę kaitą. Su nauju informacijos ir pažinimo sklaidos būdu randasi naujas mokymosi ir mąstymo būdas, teikiantis naujų galimybių megzti santykius ir statydinti bendrystę.

Atsiveria nauji, iki šiol neįsivaizduoti horizontai, dėl šių naujų medijų siūlomų galimybių keliantys nuostabą ir kartu vis primygtiniau reikalaujantys rimtai apmąstyti komunikavimo skaitmeniniame amžiuje prasmę. Tai ypač akivaizdu prieš akis turint nepaprastą *internetu* potencialą ir jo taikymo daugiasluoksniškumą. Kaip visi kiti žmogaus išradimų vaisiai, taip ir naujosios komunikavimo technologijos turi tarnauti visapusiškai žmogaus ir visos žmonijos gerovei. Protingai naudojamos, jos gali padėti maldyti prasmės, tiesos ir vienybės troškimą, kuris išlieka giliausias kiekvieno žmogaus lūkestis.

Skaitmeniniame pasaulyje perduoti informaciją vis dažniau reiškia pateikti ją socialiniame tinkle, kur žiniomis dalijamasi asmeninių mainų aplinkoje. Aiški informacijos gamintojo ir vartotojo perskyra pasidaro santykinė, o komunikavimas pretenduoja tapti ne tik duomenų mainais, bet ir vis labiau dalijimusi. Tokia dinamika padėjo naujaip įvertinti komunikavimą, kuris dabar laikomas pirmiausia dialogu, mainais, solidarumu ir teigiamų santykių statydinimu. Tačiau, kita vertus, šitai atsimuša į kelias skaitmeniniam komunikavimui būdingas ribas: tai sąveikos vienpusiškumas,

tendencija tik iš dalies perteikti savo vidinį pasaulį, pavojus kaip nors konstruoti savo įvaizdį, galintis sugundyti persiimti pasitenkinimu savimi.

Pirmiausia jaunoji karta išgyvena šią komunikavimo kaitą, kupiną nerimo, prieštaravimų ir kūrybingumo, būdingų tiems, kurie karštai ir smalsiai atsiveria naujoms gyvenimo patirtims. Vis didesnis įsitraukimas į viešą skaitmeninę areną, sukurtą vadinamųjų *social networks*, skatina nustatyti naujas tarpasmeninio gyvenimo formas, daro įtaką savivokai ir todėl neišvengiamai kelia klausimą ne tik dėl teisingo savojo elgesio, bet ir dėl savosios būties autentiškumo. Buvimas šiose virtualiose erdvėse gali būti autentiškos asmeninio susitikimo su kitais paieškos ženklas, jei stengiamasi išvengti pavojų, kaip antai, troškimo pabėgti į savotišką paralelinį pasaulį ar per daug išstatyti save virtualiam pasauliui. Ieškant dalijimosi, „draugysčių“, visada kyla iššūkis būti autentiškam bei ištikimam sau, nepasiduoti iliuzijai dirbtinai konstruoti savo viešą „profilį“.

Naujosios technologijos leidžia žmonėms susitikti peržengiant erdvės ir kultūros sienas ir taip kurti ištisą naują potencialių draugysčių pasaulį. Tai didelė galimybė, tačiau kartu reikalaujanti būti labai atidžiam ir įsisąmoninti galimą riziką. Kas yra mano „artimas“ šiame naujajame pasaulyje? Ar tai nekelia pavojaus mažiau skirti laiko tiems, su kuriais susitinkame savo normaliaame kasdieniame gyvenime? Ar tai nekelia pavojaus tapti labiau išsiblaškiusiems, nes mūsų dėmesį padalija ir atitraukia „kitoks“ pasaulis negu tas, kuriame gyvename? Ar turime laiko kritiškai apgalvoti savo apsisprendimus ir puoselėti tikrai gilius ir ilgalaikius žmogiškuosius santykius? Svarbu visada prisiminti, jog virtualus ryšys niekada negali ir neturi atstoti tiesioginio asmeninio ryšio su žmonėmis visais mūsų gyvenimo lygmenimis.

Ir skaitmeniniame amžiuje kiekvienam privalu būti autentišku ir mėstančiu žmogumi. Apskritai *social networks* būdinga dinamika rodo, kad asmuo visada būna įtrauktas į tai, ką perteikia. Keisdami informaciją, žmonės jau dalijasi savimi, savo požiūriu į pasaulį, savo viltimis, idealais. Iš to išplaukia, jog egzistuoja krikščioniškasis buvimo skaitmeniniame pasaulyje stilius: jis reiškiasi nuoširdaus ir atviro, atsakingo ir kitų atžvilgiu pagarbaus komunikavimo pavidalu. Perteikti Evangeliją naujomis medijomis reiškia ne tik nedviprasmiškai religinį turinį įdėti į įvairių medijų platformas, bet ir savu skaitmeniniu profiliu bei komunikavimo stiliumi nuosekliai perteikti pasirinkimus, preferencijas ir vertinimus, iš pagrindų derančius su Evangelija, net jei apie tai konkrečiai nekalbama. Apskritai ir skaitmeniniame pasaulyje neįmanoma

skelbti žinios nuosekliai neliudijant to, kas skelbiama. Naujose aplinkose ir naujomis raiškos priemonėmis krikščionis vėlgi pašauktas kiekvienam klausiančiam atsakyti apie jame gyvenančią viltį (plg. *1 Pt 3, 15*).

Pareiga liudyti Evangeliją skaitmeniniame amžiuje reikalauja iš visų ypatingą dėmesį skirti tiems šios žinios aspektams, kurie galėtų būti iššūkis tam tikrai *web* būdingai logikai. Pirmiausia turime suvokti, kad tiesos, kuria stengiamės pasidalyti, vertę lemia ne jos „populiarumas“ ar patraukiamo dėmesio dydis. Turime perteikti ją visą, nemėgindami padaryti priimtina ar net atskiesti. Ji turi tapti kasdieniu maistu, o ne akimirkos atrakcija. Evangelijos tiesa nėra vartojimo ar paviršutiniško mėgavimosi objektas; tai dovana, reikalaujanti laisvo atsako. Net ir skelbiama virtualioje interneto erdvėje, ji visada turi įsikūnyti realiame pasaulyje ir santykiuose su konkrečiais broliais ir seserimis, su kuriais dalijamės kasdieniu gyvenimu. Todėl perteikiant tikėjimą tiesioginiai asmeniniai santykiai visada iš pagrindų svarbūs!

Tad krikščionis norėčiau pakviesti, kad jie jungtųsi į skaitmeninio amžiaus atvertą santykių tinklą kupini pasitikėjimo, išmanymo ir atsakingo kūrybiškumo. Ne tiesiog buvimo ten troškimui patenkinti, bet todėl, kad tas tinklas yra esminis žmogaus gyvenimo dėmuo. *Web* prisideda prie intelektualinės bei dvasinės sąmonės ir bendro sąmoningumo naujų ir sudėtingesnių formų plėtojimo. Ir šioje srityje esame kviečiami skelbti savo tikėjimą, kad Kristus yra Dievas, žmogaus ir istorijos Išganytojas, kuriame atbaigiami visi dalykai (plg. *Ef 1, 10*). Evangelijos skelbimas reikalauja pagarbios ir taktiškos perteikimo formos, palytinčios širdį ir sujaudinančios sąžinę; formos, primenančios stilių prisikėlusio Jėzaus, kuris prisiartino prie mokinių iš Emauso (plg. *Lk 24, 13–35*) ir laipsniškai atvedė juos prie slėpinio supratimo per savo artumą, pokalbį su jais ir per tai, kad subtiliai leido iškilti aikštėn tai, kas glūdėjo jų širdyse.

Tiesa, kuri yra Kristus, galiausiai yra pilnutinis ir autentiškas atsakas į kiekvieno žmogaus jaučiamą ryšio, bendrystės ir prasmės troškimą, kurį atspindi ir nepaprastas *social networks* populiarumas. Tikintieji, liudydami savo giliausius įsitikinimus, vertingai prisideda prie to, kad *web* netaptų įrankiu, kuriuo galima nuasmeninti žmones, manipuliuoti jų emocijomis ar įtakingiesiems leisti monopolizuoti kitų nuomones. Priešingai, tikintieji turėtų visus drąsinti išlaikyti gyvus amžinuosius žmogaus klausimus, liudijančius transcendencijos troškimą ir tikro, verto gyventi gyvenimo ilgesį. Kaip tik šis žmogui iš pagrindų būdingas dvasinis siekis verčia mus alkti tiesos ir bendrystės ir skatina sveikai ir sąžiningai tarpusavyje komunikuoti.

Kviečiu pirmiausia jaunuolius tinkamai naudotis savo buvimu skaitmeniniame pasaulyje. Pakartotinai kviečiu į susitikimą per artimiausią Pasaulinę jaunimo dieną Madride, kuriai rengtis labai padėjo naujųjų technologijų privalumai. Užtariant jų globėjui šventajam Pranciškui Salezui, meldžiu Dievą suteikti komunikavimo srities darbuotojams gebėjimo visada atlikti savo darbą labai sąžiningai ir profesionaliai ir visiems teikiu savo apaštališkąjį palaiminimą.

Vatikanas, 2011 m. sausio 24 d.,
Šv. Pranciškaus Salezo šventė

BENEDICTUS PP. XVI

Benediktas XVI

Pamokslas per Verbų sekmadienio šv. Mišias Šv. Petro aikštėje

XXVI Pasaulinė jaunimo diena
2011 m. balandžio 17 d.

Brangūs broliai ir seserys!
Brangūs jaunuoliai!

Kiekvienais metais esame vis paskatinami Verbų sekmadienį kartu su Jėzumi kopti į kalną šventovės link, palydėti jį keliu į aukštybę. Šią dieną jaunuoliai ir visų amžiaus tarpinių žmonės visame pasaulyje ir per visus laikus šaukia: „Osana Dovydo Sūnui! Garbė tam, kuris ateina Viešpaties vardu!“

Bet ką mes iš tiesų darome įsirikiuodami į šią procesiją – į būrį tų, kurie kartu su Jėzumi kopia į Jeruzalę ir sveikina jį kaip Izraelio karalių? Ar tai tik vien apeigos, gražus paprotys? Ar turi ką nors bendra su mūsų gyvenimu, mūsų pasaulio tikrove? Norėdami surasti atsakymą, pirmiausia turime išsiaiškinti, ko iš tiesų siekė ir ką padarė pats Jėzus. Po Petro tikėjimo išpažinimo Pilypo Cezarėjos apylinkėse, šiauriausioje Šventosios Žemės dalyje, jis kaip piligrimas susiruošė keliauti į Jeruzalę švęsti Paschos. Jėzus keliauja į šventyklą Šventajame Mieste, į vietą, Izraelio akimis, laidavusią ypatingą Dievo artumą savo tautai. Keliauja į bendrą Paschos šventę, kuria prisimenamas išlaisvinimas iš Egipto ir reiškiamas galutinio išlaisvinimo viltis. Žino, kad jo laukia naujoji Pascha ir kad jis pats pakeis skerdžiamus avinėlius, pats atiduos save ant kryžiaus.

Žino, kad slėpiningų duonos ir vyno dovanų pavidalu visiems laikams dovanos save saviesiems, atvers jiems vartus į naują išlaisvinimo kelią, į bendrystę su gyvuoju Dievu. Jėzus keliauja į kryžiaus aukštybę, save dovanojančios meilės akimirka. Jo piligrimystės galutinis tikslas yra paties Dievo aukštybė, ligi kurios jis nori pakelti žmogaus būtį.

Taigi šiandienė mūsų procesija atspindi gilesnę dalyką – kad kartu su Jėzumi einame piligrimystės keliu, vedančiu į gyvojo Dievo aukštybę. Šitoks kopimas turimas galvoje. Tai kelionė, į kurią mus kviečia Jėzus. Tačiau kaip tą kopimą atlaikyti? Ar tai nepranoksta mūsų išgalių? Taip, šitai viršija mūsų galimybes. Žmonės visada ilgėjosi ir šiandien labiau negu kada nors anksčiau tebesiilgi „būti kaip Dievas“ – patys pasiekti Dievo aukštybę. Visais išradimais žmogaus dvasia galiausiai siekia įgyti sparnus būties aukštybei pasiekti, pasidaryti nepriklausomam, visiškai laisvam, tokiam, koks yra Dievas. Žmonijai daug pavyko įgyvendinti: galime skraidyti. Galime matyti, girdėti ir kalbėti nuo vieno pasaulio krašto iki kito. Ir vis dėlto apačion traukianti gravitacijos jėga yra galinga. Su mūsų gebėjimu augo ne tik gėris. Padidėjo ir blogio galimybės, susitvenkusios virš istorijos kaip artėjanti audra. Išliko ir mūsų ribotumas: užtenka pagalvoti apie katastrofas, šiais mėnesiais kamavusias ir tebekamuojančias žmoniją.

Bažnyčios tėvai sakydavo, kad žmogus esąs dviejų gravitacijos laukų sankirtos taške. Viena gravitacijos jėga traukia apačion – į egoizmą, melą ir blogį, žemina mus ir nutolina nuo Dievo aukštybės. Kita gravitacijos jėga yra Dievo meilė: buvimas jo mylimam ir mūsų meilės atsakas traukia mus viršun. Tarp šių dviejų gravitacijų stovi žmogus, ir viskas priklauso nuo to, ar jis ištrūks iš blogio gravitacinio lauko ir išsilaisvins, leisis visas būti traukiamas gravitacijos Dievo, kuris mus padaro autentiškus, suteikia aukštybę, dovanojančią mums tikrąją laisvę.

Po Žodžio liturgijos, Eucharistijos maldos, per kurią pas mus ateina Viešpats, pradžioje Bažnyčia kviečia: „*Sursum corda* – aukštyn širdis!“ Širdis bibliiniu supratimu ir Bažnyčios tėvų požiūriu yra tas žmogaus centras, kuriame susijungia intelektas, valia ir jausmas, kūnas ir siela. Centras, kuriame dvasia virsta kūnu ir kūnas dvasia; kuriame valia, jausmas ir intelektas susijungia Dievą pažinti ir mylėti. Šita „širdis“ turi tapti aukštybe. Bet dar kartą: mes vieni per silpni pakelti savo širdį į Dievo aukštybę. To nepajėgiame padaryti. Kaip tik puikybės pagimdytas įsitikinimas, jog galime tai padaryti patys, traukia mus žemyn ir nutolina nuo Dievo. Dievas turi mus užtraukti aukštyn, ir būtent tai ant kryžiaus pradėjo Kristus. Jis nužengė į giliausią žmogaus būties žemumą, kad mus patrauktų

prie savęs, prie gyvojo Dievo. Jis nusižemino, sakoma šios dienos antrame skaitinyje. Tik taip buvo įmanoma įveikti mūsų puikybę: Dievo nusižeminimas yra radikaliausia jo meilės forma, ir ši nusižeminusi meilė traukia aukštyn.

24-ojoje procesijos psalmėje, kurią Bažnyčia šiandienei liturgijai pateikia kaip „kopimo giesmę“, įvardijami keli konkretūs elementai, neatsiejami nuo mūsų kopimo – be jų negalėtume būti traukiami aukštyn: tai nekaltos rankos, tyra širdis, melo išsižadėjimas, Dievo veido ieškojimas. Didieji technikos laimėjimai mus išlaisvina ir prisideda prie žmogaus pažangos tik tada, kai su tokiomis nuostatomis yra susiję – kai mūsų rankos yra nekaltos, širdis – tyra, kai ieškome tiesos, paties Dievo ir leidžiamės būti palytimi, užkalbinami jo meilės. Visi šie kopimo elementai veiksmingi tik tada, kai nuolankiai pripažįstame, kad turime būti traukiami aukštyn. Kai atsisakome puikybės savo išgalėmis pasidaryti Dievu. Mums reikia to, kuris mus trauktų aukštyn ir, laikydamas savo rankose, t. y. tikėjime, rodytų tikrąją kryptį ir teiktų vidinės jėgos, keliančios mus į viršų. Mums reikia tikėjimo nuolankumo, ieškančio Dievo veido ir patikinčio save jo meilės tiesai.

Žmoniją nuo seno jaudino klausimas, kaip žmogus gali užkopti viršun, tapti pačiu savimi, tikrai panašiu į Dievą. Tai aistringai aptarinėta trečiojo ir ketvirtojo amžiaus platoniškųjų filosofijų. Jų pagrindinio klausimo būta, kokios yra apsisvalymo priemonės, leidžiančios žmogui nusimesti žemyn traukiančius svarmenis ir pakilti į savo tikrosios būties, dievyستės aukštybę. Šventasis Augustinas, ieškodamas teisingo kelio, kurį laiką šių filosofijų laikėsi. Tačiau galiausiai suvokė, kad jų atsakymo neužtenka, jų metodais neįmanoma iš tikrųjų pasiekti Dievo. Jų atstovams jis pasakė: pripažinkite, jog žmogaus jėgų ir viso jo apsisvalymo nepakanka iš tikro užkelti jį į dievyستės aukštybę, į jam prideramą aukštybę. Ir dar pasakė, kad jis dėl savęs ir žmogaus būties būtų puolęs į neviltį, jei nebūtų suradęs to, kuris padaro tai, ko patys neįstengiame, to, kuris, nepaisydamas mūsų varganumo, užkelia mus į Dievo aukštybę, – Jėzaus Kristaus, nužengusio pas mus iš Dievo ir savo nukryžiuota meile paėmusio mus už rankos bei vedančio į aukštybę.

Su Viešpačiu keliaujame viršun. Ieškome tyros širdies ir nekaltų rankų, ieškome tiesos, ieškome Dievo veido. Rodome Viešpačiui, kad trokštame tapti teisūs ir jo prašome: trauk mus į aukštybę! Padaryk mus tyrus! Padaryk, kad mums galiotų žodis, kurį giedame procesijos psalmėje: kad priklausytume žmonėms, ieškantiems Dievo, ieškantiems „Jokūbo Dievo veido“ (Ps 24, 6). Amen.

Pamokslas per šv. Krizmos Mišias Šv. Petro katedroje

2011 m. balandžio 21 d.

Brangūs broliai ir seserys!

Šio ryto liturgijos centre yra šventųjų aliejų pašventinimas: tai katechumenų aliejaus, aliejaus ligoniams patepti ir krizmos, skirtos didiesiems sakramentams, kuriais suteikiama Šventoji Dvasia, – Sutvirtinimo, Kunigo ir vyskupo šventimų. Sakramentuose Viešpats mus palyti per kūrinių elementus. Išryškėja sukūrimo ir atpirkimo vienybė. Sakramentais išreiškiamas mūsų tikėjimo, apreišiančio kūną ir sielą, visą žmogų, kūniškumas. Duona ir vynas yra žemės ir žmogaus darbo vaisiai. Juos Viešpats pasirinko kaip savo artumo priemones. Aliejus simboliuoja Šventąją Dvasią ir kartu kreipia mus į Kristų: žodis „Kristus“ reiškia „Pateptasis“. Jėzaus žmogystė per Sūnaus vienybę su Tėvu įtraukta į bendrystę su Šventąja Dvasia ir todėl nepakartojamai „patepta“, persmelkta Šventosios Dvasios. Kas Senosios Sandoros karalių ir kunigų patepimu aliejumi, paskiriant juos tarnybai, įvykdavo simboliškai, Jėzaus atveju tapo visiška tikrove: jo žmogiškoji būtis persmelkta Šventosios Dvasios galios. Jis atveria mūsų žmogiškąją būtį Šventosios Dvasios dovanai. Juo labiau susivienijame su Kristumi, juo labiau esame pripildomi jo Dvasios, Šventosios Dvasios. Ši vadiname krikščionimis – pateptaisiais, žmonėmis, priklausančiais Kristui ir todėl esančiais jo patepimo dalininkais, palytėtais jo Dvasios. „Krikščionimi norėčiau ne tik vadintis, bet ir būti“, – yra sakęs šventasis Ignatas Antiochietis. Kaip tik padedami šventųjų aliejų, šventinamų šią akimirka, prisiminkime žodyje „krikščionis“ glūdinčią užduotį ir prašykime Viešpatį, kad ne tik vadintumės krikščionimis, bet ir vis labiau tokie būtume.

Šios dienos liturgijoje, kaip sakyta, šventinami trys aliejai. Šia triada išreiškiami trys esminiai krikščioniškosios egzistencijos matmenys, kuriuos dabar apmąstykime. Pradėkime nuo katechumenų aliejaus. Katechumenų aliejus žymi pirmą buvimo palytėtam Kristaus ir jo Dvasios būdą – vidinį palytėjimą, kuriuo Viešpats žmones patraukia prie savęs. Tad šis pirmas patepimas, atliekamas dar iki krikšto, kreipia mūsų žvilgsnį į žmones, susiruošiančius keliauti pas Kristų, žmones, ieškančius tikėjimo, Dievo. Katechumenų aliejus mums sako: ne tik žmonės ieško Dievo. Pats Dievas leidosi mūsų ieškoti. Tai, kad jis pats tapo žmogumi ir nužengė į žmogaus būties bedugnę ligi mirties nakties, rodo, kaip labai Dievas myli žmogų, savo kūrinių. Genamas meilės, Dievas leidosi į kelią pas mus. „Ieškodamas manęs sėdėjai pailsęs... Toks triušas tenebūna bergždžias“, – meldžiame *Dies irae*. Dievas ma-

nę ieško. Ar noriu jį pažinti? Būti jo pažintas, surastas? Dievas myli žmones. Priešpriešiais mūsų širdies nerimui, mūsų klausimų bei ieškojimų nerimui jis ateina su savo širdies nerimu, akinančiu jį kraštutiniam aktui dėl mūsų. Mumyse neturi užgesti nerimastingas Dievo ieškojimas, keliavimas jo link norint jį geriau pažinti, stipriau mylėti. Šia prasme visada liksime katechumenais. „Visad ieškote jo Artumo“, – sakoma psalmėje (*Ps* 105, 4). Augustinas tai taip pakomentavo: Dievas toks didis, kad visada be galo pranoksta visą mūsų pažinimą ir būtį. Dievo pažinimas neišsemiamas. Per visą amžinybę su augančiu džiaugsmu jo toliau ieškosime, kad geriau pažintume ir dar labiau pamiltume. „Nerami mūsų širdis, kol nesuras atilsio tavjyje“, – pasakė Augustinas savo „Išpažinimų“ pradžioje. Taip, žmogus neramus, nes jam per maža to, kas baigtina. Bet ar mes tikrai neramūs jo atžvilgiu? Ar nesusitaikėme su jo nebuvimu, ar nesistengiame pasitenkinti vien savimi? Neleiskime mūsų žmogiškajai būčiai taip sumenkinti! Visada likime kelyje jo link, išlaikykime jo ilgesį vis iš naujo gaudami pažinimo ir meilės!

Dabar Ligonių patepimo aliejus. Prieš mus kenčiančių žmonių būrys: alkstantys ir trokštantys, smurto visuose žemynuose aukos, ligoniai su savo skausmais, viltimis ir neviltimi, persekiojamieji ir trypiamieji, palaužtos širdies žmonės. Šventasis Lukas pasakoja apie pirmųjų mokinių išsiuntimą: „Paskui išsiuntė Dievo Karalystės skelbti, sveikatos ligoniams teikti“ (9, 2). Gydymas yra pirmapradė Jėzaus užduotis Bažnyčiai pagal jo paties pavyzdį, to, kuris gydydamas vaikščiojo po kraštą. Žinoma, pagrindinė Bažnyčios užduotis yra skelbti Dievo karalystę. Bet kaip tik pats skelbimas turi būti gydymo vyksmas: „paguosti prislėgtųjų“, – rašoma pirmajame šios dienos skaitinyje iš Izaijo knygos (61, 1). Dievo karalystės, Dievo begalinio gerumo skelbimu pirmiausia turi būti pagydoma sužeista žmogaus širdis. Žmogus savo pačia egzistencija yra santykio būtybė. Tačiau, jei pagrindinis santykis, santykis su Dievu, suardytas, suardyta ir visa kita. Jei mūsų santykis su Dievu suardytas, jei pagrindinė gyvenimo kryptis rodo netikusią linkmę, negali būti tikrai sveikas mūsų kūnas ir siela. Todėl pirmutinis pamatinis išgydymas vyksta susitinkant su Kristumi, sutaikančiu mus su Dievu, leidžiančiu pasveikti mūsų prislėgtai širdžiai. Tačiau, be šios pagrindinės užduoties, nuo Bažnyčios esminės misijos neatsiejamas ir konkretus ligos bei kančios gydymas. Aliejus ligoniams patepti yra regima sakramentinė šios misijos apraiška. Nuo pradžių Bažnyčioje brendo pašaukimas gydyti, rūpestingai mylėti fiziškai ir dvasiškai kenčiančius žmones. Taip tai teikia progą padėkoti seserims ir broliams, į visą platų jį pasaulį nešantiems gydančią meilę nepaisant luomų ar konfesijos. Pradedant Elzbieta Tiuringiete, Vincentu Pauliečiu, Luiza Marilakiete, Kamiliu Leliečiu ir baigiant Motina Terese – pasitenkinant vos keliais vardais, – per

pasaulį nusidriekia šviesių asmenybių grandinė, kylanti iš Jėzaus meilės kenčiantiesiems ir ligoniams. Už tai šią valandą dėkojame Viešpačiui. Už tai dėkojame visiems, kurie iš tikėjimo ir meilės stoja kenčiančiųjų pusėn, taip galiausiai paliudydami paties Dievo gerumą. Ligonų patepimo aliejus yra to širdies gerumo aliejaus ženklas, gerumo, kurį šie žmonės – kartu su savo profesine kompetencija – rodo kenčiantiesiems. Jie liudija Kristų apie jį nekalbėdami.

Galiosiausiai trečias, tauriausias iš bažnytinių aliejų, krizma – alyvų aliejaus ir kvapniųjų augalų mišinys, kunigiškojo ir karališkojo patepimo, susijusio su didžiosiomis Senosios Sandoros patepimo tradicijomis, aliejus. Bažnyčioje šis aliejus pirmiausia skirtas patepti teikiant Sutvirtinimą ir šventuosius Šventimus. Šios dienos liturgija su šiuo aliejumi sieja pranašo Izaijo pažadą: „Jūs būsite pavadinti Viešpaties kunigais, – sakys jums į akis: *Mūsų Dievo tarnai*“ (Iz 61, 6). Pranašas taip tęsia didžiuosius užduotis ir pažado žodžius, prie Sinajaus kalno Dievo ištartus Izraeliui: „Bet jūs būsite mano kunigiška karalystė ir šventa tauta“ (Iš 19, 6). Plačiajame pasaulyje ir plačiajam pasauliui, kurio didžioji dalis Dievo nepažino, Izraelis turėjo būti tartum Dievo šventovė visiems, atlikti kunigiškąją funkciją viso pasaulio labui. Turėjo artinti pasaulį prie Dievo, atverti jį Jam. Šventasis Petras savo didžiojoje katechezėje apie krikštą šią Izraelio privilegiją ir užduotį perkėlė visai pakrikštytųjų bendrijai paskelbdamas: „O jūs esate išrinktoji giminė, karališkoji kunigystė, šventoji tauta, išgytoji liaudis, pašaukta išgarsinti šlovingus darbus to, kuris pašaukė jus iš tamsybių į savo nuostabią šviesą. Seniau ne tauta, dabar Dievo tauta“ (1 Pt 2, 9 ir t.). Į šią pasaulį apglėbiančią Dievo tautą įstojama Krikštu ir Sutvirtinimu; patepimas krikštijant ir sutvirtinant yra patepimas šiai kunigiškajai tarnybai dėl žmonijos. Krikščionys yra kunigiškoji tauta pasauliui. Krikščionims privalu pasauliui daryti Dievą regimą, liudyti, pasaulį vesti pas Dievą. Ši mūsų kaip pakrikštytųjų bendra užduotis neduoda pagrindo girtis. Ji yra džiugus ir nerimastingas klausimas mums; ar mes tikrai esame Dievo šventovė pasaulyje ir pasauliui? Atveriamė žmonėms kelius pas Dievą ar veikiau jį paslepiname? Ar mes – Dievo tauta – nevirtome didele dalimi nuo Dievo nutolusia netikėjimo tauta? Ar nėra taip, kad Vakarai, pagrindinės krikščionybės šalys, pavargo nuo savo tikėjimo ir, bodėdamosi savo istorija bei kultūra, nebenori pažinti tikėjimo į Jėzų Kristų? Turime pagrindo šią valandą Dievui sušukti: neleisk mums pasidaryti „ne tauta“! Leisk tave iš naujo pažinti! Juk patepei mus savo meile, išliejai ant mūsų Šventosios Dvasios. Leisk tavosios Dvasios galiai vėl tapti mumyse veiksmingai, kad džiugiai liudytume tavo žinią.

Tačiau, gėdydamiesi savo klaidų, neužmirškime, kad ir šiandien yra spindinčių tikėjimo pavyzdžių. Ir šian-

dien žmonės savo tikėjimu ir meile teikia pasauliui vilties. Kai artėjančią gegužės 1-ąją palaimintuoju bus skelbiamas popiežius Jonas Paulius II, kupini dėkingumo prisiminsime jį kaip vieną didžiausių Dievo ir Jėzaus Kristaus liudytojų šiame pasaulyje, kaip vieną iš Šventosios Dvasios pilnų žmonių. Su juo prisiminsime gausybę tų, kurie, paskelbti palaimintaisiais ir šventaisiais, teikia mums tikrumo, kad Dievo pažadas ir užduotis ir šiandien nekris į tuštumą.

Baigdamas kreipiuosi į jus, brangūs broliai kunigai. Didysis ketvirtadienis ypatingu būdu yra mūsų diena. Paskutinės vakarienės valandą Viešpats įsteigė Naujojo Testamento kunigystę. „Pašventink juos tiesa!“ (Jn 17, 17) – meldė jis Tėvo apaštalams ir visų laikų kunigams. Kupini didelio dėkingumo už pašaukimą ir nuolankiai suvokdami savo nepakankumą, atnaujinkime šią valandą savo „taip“ Viešpaties kvietimui: taip, trokštu artimai susivienyti su Viešpačiu Jėzumi ir, atsižadėdamas savęs, būti genamas Kristaus meilės. Amen.

Pamokslas per Paskutinės vakarienės šv. Mišias Šv. Jono bazilikoje Laterane

2011 m. balandžio 21 d.

Brangūs broliai ir seserys!

„Trokšte troškau valgyti su jumis šią Velykų vakarienę prieš kentėdamas“ (Lk 22, 15): būtent šiais žodžiais Jėzus pradėjo savo paskutinį pokylį ir šventosios Eucharistijos įsteigimą. Jėzus troško šios valandos. Giliai viduje laukė akimirkos, kai saviesiems galės save dovanoti duonos ir vyno pavidalais. Laukė akimirkos, kuri tam tikru būdu turėjo būti jo tikrosios mesijinės vestuvės, kai perkeičiamos žemės dovanos ir susivienijama su savaisiais, kad jie būtų perkeisti ir per tai perkeitimas atvertas pasauliui. Jėzaus troškime galime įžiūrėti paties Dievo troškimą – jo meilę žmonėms, savo kūriniui, laukiančiai meilę. Meilę, laukiančią susivienijimo akimirkos, norinčią patraukti žmones prie savęs, kad taip būtų patenkintas ir pačios kūrinių troškimas, besiilginčią Dievo vaikų pasirodymo (Rom 8, 19). Jėzus ilgisi, laukia mūsų. O mes jo ar ilgimės? Ar jaučiame poreikį jį sutikti? Ar trokštame jo artumo, susivienijimo su juo, kurį jis mums dovanoja Eucharistijoje? O gal esame abejingi, išsiblaškę, pilni ko kita? Iš Jėzaus palyginimų apie pokylį žinome, kad jam pažįstama tuščių vietų tikrovė, atsisakymas, abejingumas jam ir jo artumui. Tuščios vietos per Viešpaties vestuvių pokylį, pateisinamos ar ne, mums jau seniai yra ne palyginimas,

bet dabartinė tikrovė kaip tik tose šalyse, kurioms jis parodė ypatingą artumą. Jėzui buvo pažįstami ir tie svečiai, kurie ateina, bet be vestuvių rūbo – nesidžiaugiantys jo artumu, spiriami tik įpročio ir gyvenantys visiškai kitokios pakraipos gyvenimą. Šventasis Grigalius Didysis vienoje iš savo homilijų klausė: kas tie žmonės, ateinantys be vestuvinių drabužių? Kas yra tie drabužiai ir kaip jie įgyjami? Jo atsakymas: tie, kurie pakviesti ir ateina, turi kokį nors tikėjimą. Būtent tikėjimas atveria duris. Tačiau jiems stinga vestuvinio meilės apdaro. Kas negyvena tikėjimu kaip meile, vestuvėms nėra pasirengęs ir išprašomas. Nuo Eucharistinės bendrystės tikėjimas neatsiejamas, bet nuo tikėjimo neatsiejama meilė, kitaip ir tikėjimas yra negyvas.

Iš visų keturių evangelijų žinome, kad Jėzaus paskutinis pokylis prieš kentėjimą buvo ir skelbimo vieta. Jėzus dar kartą primygtinai pateikė pamatinius savo žinios elementus. Žodis ir sakramentas, žinia ir dovana vienas nuo kito neatsiejami. Tačiau Jėzus per paskutinį pokylį pirmiausia meldėsi. Matas, Morkus ir Lukas, nusakydami Jėzaus meldimąsi kaip pagrindinį Paskutinės vakarienos momentą, vartoja du žodžius: *eucharistesas* ir *eulogesas* – dėkoti ir laiminti. Kylantis dėkojimo judesys ir besileidžiantis laiminimo judesys vienas nuo kito neatsiejami. Perkeitimo žodžiai yra šios Jėzaus maldos dalis. Tai – maldos žodžiai. Jėzus savo kančią paverčia malda, savęs atidavimu Tėvui dėl žmonių. Šis jo kančios perkeitimas į meilę turi perkeičiamosios galios dovanoms, kuriomis jis dabar save dovanuoja. Jis duoda mums jas, kad būtume perkeisti mes ir pasaulis. Galutinis ir tikrasis eucharistinio perkeitimo tikslas – mūsų pačių perkeitimas bendrystėje su Kristumi. Eucharistija yra nukreipta į naują žmogų, naują pasaulį, koks gali rastis tik remiantis Dievu per Dievo tarną darbą.

Iš Luko ir pirmiausia Jono žinome, kad Jėzus, meldamasis per Paskutinę vakarienę, kreipė į Tėvą prašymus – prašymus, kuriuose kartu glūdi raginimai ano meto ir visų laikų jo mokiniams. Šią valandą norėčiau pasirinkti tik vieną iš jų, kurį Jėzus, anot Jono, savo Vyriausiojo Kunigo maldoje pakartojo keturiskart. Kaip smarkiai tai jam turėjo rūpėti! Jis visada lieka prašymu Tėvui dėl mūsų: tai – prašymas būti viena. Jėzus nedviprasmiškai pasako, kad tas prašymas galioja ne tik ten dalyvaujantiems mokiniams, bet ir visiems, kurie jį tiki (*Jn 17, 20*). Jis prašo, kad visi būtų viena, „kaip tu, Tėve, manyje ir aš tavyje, ... kad pasaulis įtikėtų“ (*Jn 17, 21*). Krikščionys gali būti viena tik tada, kai jie yra nuoširdžiai susivieniję su Jėzumi. Tikėjimas ir meilė Jėzui, tikėjimas jo buvimu viena su Tėvu ir vartų atvėrimas į vienybę su juo yra esminiai dalykai. Todėl ta vienybė nėra vien vidinė, mistinė. Ji turi būti regima, tokia regima, kad pasauliui taptų Jėzaus atsiuntimo iš Tėvo įrodymu. Šiuo požiū-

riu prašymui būdinga slėpinga eucharistinė prasmė, kurią Pauliaus iškėlė aikštėn Pirmajame laiške korintiečiams: „Argi duona, kurią laužome, nėra bendravimas Kristaus kūne? Jei viena duona, tai ir mes daugelis esame vienas kūnas: mes juk visi dalijamės viena duona“ (*1 Kor 10, 16* ir t.). Su Eucharistija atsiranda Bažnyčia. Mes visi valgome tą pačią duoną, priimame tą patį Viešpaties kūną, o tai reiškia: jis atveria kiekvieną tam, kas pranoksta mus. Eucharistija yra kiekvieno iš mūsų didžiausio artumo ir bendrystės su Viešpačiu slėpinys. Ir ji kartu yra regimas mūsų visų tarpusavio suvienijimas. Eucharistija – vienybės sakramentas. Ji siekia Trejybės slėpinį ir per tai drauge steigia regimą vienybę. Pakartokime tai: ji yra asmeniškiausias susitikimas su Viešpačiu ir vis dėlto niekada vien individualaus maldingumo aktas. Ją neišvengiamai švenčiame bendrai vieni su kitais. Kiekvienoje bendruomenėje Viešpats yra visas. Tačiau visose bendruomenėse jis tėra vienintelis. Todėl nuo bažnytinės Eucharistijos maldos neatsiejami žodžiai: *una cum Papa nostro et cum Episcopo nostro*. Tai nėra išorinis priedėlis prie vidinio vyksmo, bet būtina pačios eucharistinės tikrovės išraiška. O popiežių ir vyskupų įvardijame vardais: vienybė yra visiškai konkreti, ji turi vardus. Taip vienybė tampa regima, tampa ženklų pasauliui ir mums patiems pateikia konkretų matą.

Jėzaus prašymo, jog mokiniai būtų viena, vieną konkretų elementą mums išsaugojo šventasis Lukas: „Simonai, Simonai! Štai šėtonas pareikalavo persijoti jus kaip kviečius. Bet aš meldžiuosi už tave, kad tavasis tikėjimas nesusvyruotų. O tu sugrįžęs stiprink brolius!“ (*Lk 22, 31* ir t.). Šiandien vėl skausmingai išgyvename, kad šėtonui leista viso pasaulio akivaizdoje regimai persijoti mokinius. Ir mes žinome, kad Jėzus meldžiasi dėl Petro ir jo įpėdinių tikėjimo. Žinome, kad Petras, einantis pasitikti Viešpaties virš neramių istorijos vandenų ir lydymas pavojaus paskesti, visada yra prilaikomas Viešpaties rankos ir vedamas vandeniu. Bet tada eina pranašystė ir užduotis: „O tu sugrįžęs...“: visiems žmonėms, išskyrus Mariją, nuolat reikia atsivertimo. Jėzus išpranašauja Petruį jo nuopuolį ir atsivertimą. Taigi kur Petras turi sugrįžti? Savo pašaukimo pradžioje, išsigandęs Viešpaties dieviškosios galios ir savo varganumo, jis pasakė: „Pasitrauk nuo manęs, Viešpatie, nes aš – nusidėjėlis!“ (*Lk 5, 8*). Viešpaties šviesoje Petras suvokia savo nepakankamumą. Kaip tik tada, kai nusizėminęs suvokia, kad yra nusidėjėlis, jis pašaukiamas. Prie tokio nusizėminimo jam vis reikia sugrįžti. Pilypo Cezarėjos apylinkėse jis nenorėjo susitaikyti, kad Jėzus turėsias kentėti ir būti nukryžiuotas. Tai nederėjo su jo turėtu Dievo ir Mesijo įsivaizdavimu. Paskutinės vakarienos menėje nenorėjo susitaikyti, kad Jėzus mazgotų jam kojas: tai prieštaravo jo įsivaizdavimui apie Mokytojo didybę. Alyvų kalne kirto kalaviju. Norėjo parodyti savo bebaimiškumą. Tačiau tarnaitės akivaizdoje teigė Jėzaus

nepažįstas. Tą akimirką jam atrodė, jog tai nedidelis melas, pateisinamas noru būti arti Jėzaus. Jo didvyriškumas subliuško dėl smulkmeniškąs pretenzijos būti vietos įvykių centre. Visiems mums nuolat privalu mokytis priimti Dievą ir Jėzų Kristų tokius, kokie jie yra, o ne kokius juos įsivaizduojame. Mums irgi nesinori susitaikyti su mintimi, kad jis susisaistė su Bažnyčios ir jos tarnų ribotumu. Ir mes nenorime priimti, jog jis šiame pasaulyje bejėgis. Irgi slapstomės išsisukinėdami, kai priklausomybė jam mums tampa per brangi ir pavojinga. Mums visiems reikia atsivertimo, pripažįstančio Jėzų kaip Dievą ir kaip žmogų. Mokinio, vykdančio Mokytojo valią, nuolankumo. Melskime šią valandą, kad jis į mus, kaip į Petrą, reikiama akimirką savo žvilgsnį nukreiptų ir mus atverstų.

Petras, atsivertėlis, pašauktas stiprinti brolius. Ši užduotis Paskutinės vakarienos menėje jam paskiriama ne kaip išoriškas dalykas. Vienybės tarnybos regima vieta yra šventosios Eucharistijos šventimas. Mieli bičiuliai, popiežiui didelis ramstis žinoti, kad per kiekvieną Eucharistijos šventimą visi už jį meldžiasi. Kad mūsų malda susijungia su Viešpaties malda už Petrą. Tik remdamasis Jėzaus ir Bažnyčios malda, popiežius gali atlikti savo užduotį stiprinti brolius – ganyti Viešpaties kaimenę ir laiduoti vienybę, kuri tampa regimu Jėzaus atsiuntimo iš Tėvo liudijimu.

„Trokšte troškau valgyti su jumis šią Velykų vakarienę.“ Viešpatie, tu ilgiesi mūsų, manęs. Trokšti dovanoti save mums šventojoje Eucharistijoje, su mumis susivienyti. Viešpatie, pažadink ir mums tavęs ilgesį. Sustiprink mūsų vienybę su tavimi ir tarp savęs. Dovanok savo Bažnyčiai vienybę, kad pasaulis įtikėtų. Amen.

Pamokslas per Velyknakčio šv. Mišias Šv. Petro katedroje

2011 m. balandžio 23 d.

Brangūs broliai ir seserys!

Velyknakčio liturgijos šventimui būdingi du didūs ženklai. Pirmiausia ugnis, virstanti šviesa. Velykų žvakės šviesa, procesijoje nusidriekianti per nakties apgaubtą bažnyčią ir virstanti šviesų jūra, byloja mums apie Kristų kaip tikrą ryto žvaigždę, kuri niekada nenusileidžia, apie prisikėlusįjį, kuriame šviesa nugalėjo tamsą. Antras ženklas yra vanduo. Jis, viena vertus, primena Raudonosios jūros vandenį, žūtį ir mirtį, kryžiaus slėpinį. Bet paskui prieš mūsų akis iškyla kaip šaltinio vanduo,

kaip elementas, sausraje teikiantis gyvastį. Taip jis virsta Krikšto sakramento, leidžiančio mums tapti Jėzaus Kristaus mirties ir prisikėlimo dalininkais, įvaizdžiu.

Tačiau nuo Velyknakčio liturgijos neatsiejami ne tik didieji kūrinių ženklai, šviesa ir vanduo. Jai esmiškai būdinga ir tai, kad ji veda mus į platesnį susitikimą su Šventojo Rašto žodžiu. Iki liturgijos reformos būta dvylikos Senojo Testamento ir dviejų Naujojo Testamento skaitinių. Naujojo Testamento skaitiniai išliko. Senojo Testamento skaitinių nustatyta septyni, tačiau, atsižvelgiant į vietines situacijas, jų gali būti sumažinta iki trijų. Pateikdama plačią panoramą, Bažnyčia nori mus praveisti išganymo istorijos keliu nuo sukūrimo, Izraelio išrinkimo bei išgelbėjimo iki pranašų liudijimų, kuriais ši istorija vis aiškiau krypsta į Jėzų Kristų. Liturginėje tradicijoje visi šie skaitiniai vadinti pranašystėmis. Nors tiesiogiai iš anksto ir nenumato būsimų įvykių, jie išsiskiria pranašišku pobūdžiu, atskleidžia istorijos vidinį pagrindą ir kryptį. Taip mes tarsi paimami už rankos ir nuvedami pas Kristų, mums parodoma tikroji šviesa.

Kelionė Šventojo Rašto keliais Velyknaktį prasideda pasakojimu apie sukūrimą. Liturgija mums nori pasakyti, kad pranašystė yra ir pasakojimas apie sukūrimą. Tai nėra informacija apie išorinę kosmoso ir žmogaus tapimo raidą. Bažnyčios tėvai tai labai gerai suvokė. Jie suprato pasakojimą ne kaip daiktų kilmės raidos išdėstymą, bet kaip to, kas esminga, mūsų būties tikrojo prado ir tikslo priminimą. Dabar galima paklausti: ar tikrai svarbu Velyknaktį kalbėti apie sukūrimą? Ar nebūtų galima pradėti nuo įvykių, kuriais Dievas pašaukia žmogų, susikuria sau tautą ir kuria savo istoriją su žmonėmis žemėje? Atsakymas turėtų būti „ne“. Praleisti pro akis sukūrimą reikėtų neteisingai suprasti pačią Dievo santykio su žmonėmis istoriją, ją sumenkinti, neįžvelgti jos tikrojo didingumo. Dievo įsteigtos istorijos spindulys nusidriekia iki ištakų, iki sukūrimo. Mūsų Tikėjimo išpažinimas prasideda žodžiais: „Tikiu į Dievą Tėvą Visagalį, dangaus ir žemės Sutvėrėją.“ Jei šios *Credo* pradžios atsisakome, visa išganymo istorija tampa per ankšta ir per maža. Bažnyčia nėra kokia nors asociacija, besirūpinanti religiniais žmonių poreikiais ir siekianti riboto tos asociacijos tikslo. Ne, ji įgalina žmogų sueiti į sąlytį su Dievu ir per tai – su visų daiktų pradū. Todėl Dievas mums svarbus kaip Kūrėjas, todėl mums tenka atsakomybė už kūriniją. Mūsų atsakomybė nutįsta iki kūrinijos, nes ji kyla iš Kūrėjo. Tik todėl, kad sukūrė viską, Dievas gali dovanoti mums gyvybę ir vadovauti mūsų gyvenimui. Gyvenimas Bažnyčios tikėjimu apima ne tik emocijų, jausmų ir galbūt moralinių pareigų sritį. Jis aprėpia visą žmogų nuo jo pradžios iki amžinybės perspektyvos. Tik todėl, kad kūrinija priklauso Dievui, galime kliautis juo iki galo. Ir todėl, kad yra Kūrėjas, jis gali dovanoti mums

amžiną gyvenimą. Džiaugimasis kūrinija, dėkingumas už sukūrimą ir atsakomybė už ją neatsiejami.

Pagrindinę pasakojimo apie kūriniją ištarą galima dar tiksliau nusakyti. Šventasis Jonas pirmais savo Evangelijos žodžiais vienu sakiniu apibendrina esminę pasakojimo apie sukūrimą prasmę: „Pradžioje buvo Žodis.“ Iš tiesų mūsų prieš tai girdėtam pasakojimui apie sukūrimą būdingas reguliariai pasikartojantis pasakymas: „Dievas tarė...“ Pasaulis yra žodžio, *logos*, kaip Jonas tai išreiškia pagrindiniu graikų kalbos žodžiu, vaisius. *Logos* reiškia protą, prasmę, žodį. Jis ne vien protas, bet kalbantis, save dovanojantis, kūrybingas Protas. Protas, kuris yra prasmė ir pats vėlgi kuria prasmę. Tad pasakojime apie sukūrimą mums sakoma štai kas: pasaulis yra kūrybingo Proto vaisius. Ir per tai mums pasakoma: visų daiktų ištakose yra ne tai, kas neprotinga, nelaisva, bet visų daiktų pradai yra kūrybingasis protas, meilė, laisvė. Čia atsidiuriame prieš galutinę alternatyvą, turimą galvoje tikėjimo ir netikėjimo tarpusavio dispute: ar visa pradai yra tai, kas neprotinga, nelaisva, atsitiktina, ar būties pradai yra protas, laisvė, meilė? Kas galioja – neproto ar proto primatas? Galiausiai sprendžiamas šis klausimas. Kaip tikintieji kartu su pasakojimu apie sukūrimą ir šventuoju Jonu atsakome: pradžioje yra protas. Pradžioje yra laisvė. Todėl gera būti žmogumi. Nėra taip, kad besiplečiančios Visatos pakraštyje, kažkokiame nereikšmingame Visatos užkampyje, atsitiktinai atsirado rūšis gyvų būtybių, galinčių mąstyti ir bandyti protą atrasti kūrinijoje ar į ją įnešti. Jei žmogus būtų toks atsitiktinis evoliucijos kažkur Visatos pakraštyje vaisius, jo gyvenimas būtų beprasmis ar trikdėtų gamtą. Tačiau ne – pirma yra Protas, kūrybingas dieviškasis Protas. O kadangi yra Protas, jis sukūrė ir laisvę, o kadangi laisvė galima piktnaudžiauti, egzistuoja ir tai, kas kūrinijai prieštarauja; todėl per Visatos statinį ir žmogaus esmę tarsi nusidriekia storas, tamsus brūkšnys. Tačiau nepaisant to, kūrinija, kaip tokia, išlieka gera, gyvybė išlieka gera, nes pradžioje yra gerasis Protas, kūrybingoji Dievo meilė. Todėl pasaulį galima išganyti. Todėl galime ir privalome stoti proto, laisvės ir meilės pusėn – pusėn Dievo, kuris mus taip myli, kad kentėjo dėl mūsų, idant iš jo mirties rastųsi naujas, galutinis, išgydytas gyvenimas.

Mūsų girdėtasis Senojo Testamento pasakojimas apie sukūrimą aiškiai rodo tokią tikrovės tvarką. Bet jis mus nveda dar vienu žingsniu toliau. Sukūrimo vyksmą mums perteikė savaitės, kryptančios į šabą ir jo atbaigiamos, įvaizdžiu. Šabas Izraeliui buvo diena, kai visi gali būti Dievo poilsio dalininkai, kai Dievo laisvė suvienija žmogų ir gyvūną, šeimnininką ir vergą, didelį ir mažą. Tad šabas buvo Dievo, žmogaus ir kūrinijos sandoros išraiška. Šitaip Dievo ir žmogaus bendrystė pasirodo ne kaip koks nors išorinis priedėlis prie jau iki galo sukurto pasaulio.

Sandora, Dievo ir žmogaus bendrystė, glūdi pačioje kūrinijos gelmėje. Taip, sandora yra vidinė sukūrimo priežastis, lygiai kaip sukūrimas yra išorinė sandoros sąlyga. Dievas sukūrė pasaulį, kad būtų vieta, kur jis galėtų parodyti savo meilę ir iš kur galėtų sulaukti meilės atsako. Dievui atsakanti žmogaus širdis yra didesnė ir svarbesnė negu visas galingas materialus kosmosas, leidžiantis, žinoma, mums kažkiek nujausti Dievo didybę.

Tačiau per Velykas ir remdamiesi velykine krikščionių patirtimi turėtume dabar žengti dar vieną žingsnį. Šabas yra septintoji savaitės diena. Po šešių dienų, kurių metu žmogus tam tikra prasme dalyvauja Dievo kuriamajame darbe, šabas yra poilsio diena. Tačiau gimstančiojoje Bažnyčioje įvyko šis tas negirdėta: šabą, septintąją dieną, pakeičia pirmoji diena. Kaip liturginio susirinkimo diena, tai toji diena, kai susitinkama su Dievu per Jėzų Kristų, kuris prisikėlęs sutiko savuosius pirmą dieną, kai tie kapą atrado tuščią. Savaitės struktūra dabar priešinga. Ji dabar nebekrypsta į septintą dieną kaip dalyvavimo Dievo poilsyje laiką. Ji prasideda pirmąją dieną – susitikimo su Prisikėlusiuoju diena. Šis susitikimas vis iš naujo įvyksta švenčiant Eucharistiją, kurios metu Viešpats vėl įžengia tarp savųjų ir jiems save dovanoja, tartum leidžia save palytėti, sėdasi kartu už stalo. Toks pokytis yra negirdėtas vyksmas, ypač turint galvoje, kad šabas, septintoji diena kaip susitikimo su Dievu diena, Senajame Testamente giliausiai įsišaknijęs. Šios pervartos dramatiškumas dar labiau išryškėja turint prieš akis, kad kelias nuo darbo prie poilsio dienos atitinka ir natūralią logiką. Šis revoliucinis vyksmas, nutikęs pačioje Bažnyčios tapimo pradžioje, paaiškintinas tik tuo, kad tą dieną įvyko negirdėtas dalykas. Pirmoji savaitės diena buvo trečioji diena po Jėzaus mirties, diena, kai Prisikėlusysis pasirodė saviesiems. Šis susitikimas iš tikrųjų reiškė pervartą. Pasaulis pasikeitė. Mirusysis gyveno gyvenimu, kuriam nebegrėsė mirtis. Atsivėrė naujas gyvenimo būdas, naujas kūrimo matmuo. Pasak Pradžios knygos pasakojimo, pirmoji diena yra diena, kai prasideda kūrimas. Dabar ji naujaip tapo kūrimo diena, naujojo kūrimo diena. Švenčiame pirmąją dieną. Per tai švenčiame Dievą, Kūrėją ir jo kūriniją. Taip, tikiu į Dievą, dangaus ir žemės Kūrėją. Ir švenčiame Dievą, tapusį žmogumi, kentėjusį, mirusį, palaidotą ir prisikėlusį. Švenčiame galutinę Kūrėjo ir jo kūrinijos pergalę. Švenčiame šią dieną kaip mūsų gyvenimo ištakas ir kartu tikslą. Švenčiame ją, nes Prisikėlusysis galutinai parodė, kad protas stipresnis už neprotą, tiesa stipresnė už melą, meilė stipresnė už mirtį. Švenčiame pirmąją dieną, nes žinome, jog tamsusis brūkšnys, nusidriekiantis per kūriniją, nėra amžinas. Švenčiame ją, nes žinome, kad dabar galutinai galioja, kas pasakyta pasakojimo apie sukūrimą pabaigoje: „Dievas apžvelgė visa, ką buvo padaręs, ir iš tikrųjų matė, kad buvo labai gera“ (*Pr* 1, 31). Amen.

Popiežiaus Velykų žinia *Urbi et orbi*

2011 m. balandžio 24 d., Šv. Petro aikštė

„*In resurrectione tua, Christe, caeli et terra laetentur!* – Tavo prisikėlimu, o Kristau, tesidžiaugia dangūs ir žemė!“ (Valandų liturgija)

Brangūs broliai ir seserys Romoje ir visame pasaulyje!

Velykų rytas mums vėl atnešė seną ir vis naują žinią: Kristus prisikėlė! Šio įvykio aidas, pasklidęs iš Jeruzalės prieš dvidešimt amžių, tebeskamba Bažnyčioje, savo širdyje saugančioje gyvą tikėjimą Jėzaus Motinos Marijos, Magdalietės ir kitų moterų, kurios pirmos pamatė tuščią kapą, tikėjimą Petro ir kitų apaštalų.

Iki šios dienos – taip pat ir dabartinėje pažangių komunikacijos technologijų eroje – krikščionių tikėjimas remiasi tąja žinia, liudijimu tų seserų ir brolių, kurie pirma pamatė nuo tuščio kapo nuristą akmenį, o paskui paslaptinius liudytojus, skelbiančius, kad Jėzus, Nukryžiuotasis, prisikėlė. Po to jis pats, Mokytojas ir Viešpats, gyvas ir realus, pasirodė Marijai Magdalietei ir dviem Emauso mokiniamis, o galiausiai ir visiems vienuolikai, susirinkusiems Paskutinės vakarienės menėje (plg. *Mk* 16, 9–14).

Kristaus prisikėlimas – tai ne įmantrių samprotavimų išvada ar mistinė patirtis: tai faktas, kuris, žinoma, peržengia istorijos ribas, bet įvyksta konkrečiu istorijos momentu ir palieka joje neišdildomą pėdsaką. Šviesa, kuri apakino prie Kristaus kapo stovėjusius sargus, pasklido po visus laikus ir visą erdvę. Kitokia, dieviška, šviesa perskrodė mirties sutemas ir atnešė pasauliui Dievo spindesį, Tiesos ir Gėrio spindesį.

Kaip pavasarį saulės spinduliai praskleidžia pumpurus ant medžių šakų, taip iš Kristaus prisikėlimo sklindanti šviesa suteikia jėgų ir padaro prasmingas visas žmogaus viltis, lūkesčius, troškimus ir planus. Todėl visas kosmosas šiandien džiaugiasi, dalyvaudamas žmonijos pavasaryje, ir gieda tylų kūrinijos šlovės himną. Pasaulyje keliaujančioje Bažnyčioje skambantis velykinis „aleliuja“ išreiškia tylų visatos džiaugsmą ir ypač kiekvienos nuoširdžiai Dievui atviros žmogaus sielos troškimus bei dėkingumą už jo begalinį gerumą, grožį ir tiesą.

„Tavo prisikėlimu, o Kristau, tesidžiaugia dangūs ir žemė.“ Į šį raginimą, šiandien besiveržiantį iš Bažnyčios širdies, visų pirma atsiliepia „dangūs“: angelų, šventųjų ir palaimintųjų minios džiūgauja kartu su mumis. Visas dangus kupinas ramybės ir džiaugsmo. Bet, deja, žemėje taip nėra. Čia, šiame pasaulyje, velykinis „aleliuja“ susi-

duria su aimanomis ir šauksmais, kylančiais iš daugybės skausmo, skurdo, bado, ligų, karų, smurto. O juk dėl to Kristus mirė ir prisikėlė! Jis mirė dėl nuodėmės, taip pat ir dėl mūsų šiandienų nuodėmių, ir prisikėlė dėl istorijos išganymo, taip pat ir mūsų istorijos. Todėl ši mano žinia kaip pranašiškas skelbimas pirmiausia tepasiekia kenčiančias tautas ir bendruomenes, kad prisikėlęs Kristus atvertų joms kelius į laisvę, teisingumą ir taiką.

Tesidžiaugia toji žemė, kurią pirmą nutvieskė Prisikėlusiojo šviesa. Kristaus spindesys tepasiekia Artimųjų Rytų tautas, taikos ir žmogaus kilnumo šviesa tenugali susiskaldymo, neapykantos ir smurto sutemas. Libijoje ginklų vietą teuzima diplomatija ir dialogas, o kol vyksta konfliktas tebūnie sudarytos sąlygos suteikti humanitarinę pagalbą kenčiantiems jo padarinius. Šiaurės Afrikos ir Artimųjų Rytų šalyse visi piliečiai, o ypač jaunimas, tesidarbuoja bendram labui ir tekuria tokią visuomenę, kurioje nebūtų skurdo ir visi politiniai pasirinkimai būtų įkvėpti pagarbos žmogui. Tremtinius ir pabėgėlius iš įvairių Afrikos šalių, priverstus palikti savo artimuosius, tepasiekia visų mūsų solidarumas. Geros valios žmonių širdys tebūna sveitingos, kad solidarai bendromis pastangomis būtų patenkinti būtiniausi daugybės brolių poreikiai. Dosniai besidarbuojančius ir rodančius sektiną tokios pagalbos pavyzdį, tepasiekia mūsų parama ir dėkingumas.

Tebūnie atkurtas taikus gyventojų sambūvis Dramblio Kaulo Krante, kur reikia nedelsiant imtis susitaikinimo ir atleidimo, idant užgytų pastarojo meto smurtinių įvykių paliktos gilios žaizdos. Tesuranda paguodą ir viltį Japonija, šalinanti neseniai vykusio žemės drebėjimo dramatiškus padarinius, taip pat ir kitos šalys, kuriose pastarųjų mėnesių stichinės nelaimės pasėjo daug skausmo ir baimės.

Tesidžiaugia dangūs ir žemė liudijimais tų, kurie dėl savo tikėjimo į Viešpatį Jėzų kenčia priešiškuoju ir netgi persekiojimus. Žinia apie jo pergalę tepripildo juos drąsos ir pasitikėjimo.

Brangūs broliai ir seserys! Prisikėlęs Kristus pirma mūsų eina į naują dangų ir naują žemę (plg. *Apr* 21, 1), kurioje visi gyvensime kaip viena šeima, kaip to paties Tėvo vaikai. Jis yra su mumis iki pat laikų pabaigos. Einame paskui jį per šį sužeistą pasaulį giedodami „aleliuja“. Širdyse nešamės džiaugsmą ir skausmą, mūsų veiduose šypsenos ir ašaros. Toks yra mūsų žemiškas gyvenimas. Bet Kristus prisikėlė, jis yra gyvas ir eina su mumis. Todėl einame giedodami, ištikimi savo pareigoms šiame pasaulyje, bet į dangų pakeltomis akimis.

Visiems džiugių Velykų!

Benediktas XVI

Apie šv. Alfonsą Liguorį

2011 m. kovo 30 d.

Brangūs broliai ir seserys!

Šiandien norėčiau pristatyti šventąjį Bažnyčios mokytoją, kuriam esame daug skolingi, nes jis buvo iškilus moralės teologas ir dvasinio gyvenimo mokytojas kiekvienam, pirmiausia paprastiesiems žmonėms. Jis yra vienas iš Italijoje – ir ne tik – populiariausių kalėdinių giesmių *Tu scendi dalle stelle* [„Nusileidi nuo žvaigždžių“] autorius.

Alfonso Marija Liguoris gimė 1696 m. kilmingoje ir turtingoje Neapolio šeimoje. Apdovanotas išskirtiniais intelektualiais gabumais, jau šešiolikos metų baigė civilinės ir kanoninės teisės studijas. Buvo geriausias Neapolio advokatas: per aštuonerius metus laimėjo visas bylas, kurių ėmėsi. Tačiau jo siela jautė Dievo alkį bei troško tobulumo ir Dievas leido jam suprasti, kad jo pašaukimas kitas. Iš tiesų 1723 m., pasipiktinęs teismo pasaulyje tvyrojusia korupcija ir neteisingumu, jis metė savo profesiją – o su ja turtus bei sėkmę – ir, nepaisydamas tėvo priešinimosi, nutarė tapti kunigu. Turėjo puikius mokytojus, supažindinusius jį su Šventuoju Raštu, Bažnyčios istorija ir mistika. Įgijo gerą teologinį išsilavinimą, kuriuo galėjo pasiremti, kai po kelerių metų pradėjo rašytojo darbą. 1726 m. buvo iššventintas kunigu ir savo tarnybai vykdyti įstojo į Apaštališkųjų misijų diecezinę kongregaciją. Pradėjo evangelizuoti ir katechizuoti žemiausiuose Neapolio visuomenės sluoksniuose: mėgo sakyti pamokslus ir mokė pagrindinių tikėjimo tiesų. Nemažai tų neturtingų ir kuklių asmenų, į kuriuos jis kreipdavosi, būdavo prijunkę prie nuodėmės ir įsitraukę į nusikalstamą veiklą. Jis kantriai juos mokė melstis, ragino gerinti savo gyvenseną. Alfonso pasiekė didelių vaisių: neturtingiausiuose miesto kvartaluose gausėjo grupių – žmonės, vakarais susirinkę privačiuose namuose ar parduotuvėse meldavosi ir, vadovaujami katechetų, parengti Alfonso ir kitų kunigų, reguliariai lankusių šias tikinčiųjų grupes, apmąstydamo Dievo žodį. Kai Neapolio vyskupo pageidavimu tokius susirinkimus pradėta rengti miesto koplyčiose, jie imti vadinti *capelle serotine* („vakaro koplyčiomis“). Tai tapo tikru ir autentišku moralinio ugdymo, socialinio gydymo, vargšų tarpusavio paramos šaltiniu: vagystės, dvikovos, prostitucija kone išnyko.

Nors šv. Alfonso laikų socialinė ir religinė aplinka labai skiriasi nuo mūsų, šios „vakaro koplyčios“ yra misijų darbo pavyzdys, į kurią galėtume lygiuotis vykdydami „naująją evangelizaciją“, ypač tarp neturtingiausiųjų, ir statydindami teisingesnį, broliškesnį ir solidaresnį bendrą gyvenimą. Kunigams patikėta dvasinė tarnyba, o gerai parengti pasauliečiai gali tapti veiksmingais krikščionybės skleidėjais, tikru evangeliniu raugu visuomenės gelmėje.

Sugalvojęs evangelizuoti pagonių tautas, Alfonso, būdamas 35 metų, susidūrė su Neapolio karalystės centrinių sričių valstiečiais ir piemenimis ir, sukrėstas jų religinio tamsumo ir apleistumo, nusprendė palikti sostinę ir atsidėti šiems dvasiškai ir materialiai skurdiems žmonėms. 1732 m. įsteigė Švenčiausiojo Išganytojo kongregaciją, kurią pavedė vyskupo Tomo Falcojos globai ir kuriai pats ėmė vadovauti. Šie Alfonso vadovaujami vienuoliai buvo tikri keliaujantys misinieriai, pasiekdavę nuošaliausius kaimus, ragindavę atsiversti ir išstvermingai laikytis krikščioniškosios gyvensenos, pirmiausia padedant maldai. Redemptoristai, pasklidę po daugybę pasaulio šalių, dar ir šiaudien tęsia šią evangelizacinę misiją. Kupinas dėkingumo, raginu juos visada likti ištikimus savo šventojo steigėjo pavyzdžiui.

Garsėjantis gerumu ir pastoraciniu uolumu Alfonso 1762 m. buvo paskirtas Sant' Agata dei Goti vyskupu; šią tarnybą, leidus popiežiui Pijui VI, paliko 1775 m. dėl sunkios ligos. Tas pats popiežius, išgirdęs naujieną apie jo mirtį po tokios daugybės kančių, 1787 m. sušuko: „Jis buvo šventasis!“ Ir jis neklydo: 1839 m. Alfonso buvo kanonizuotas, o 1871 m. paskelbtas Bažnyčios mokytoju.

Tas titulas jam buvo suteiktas dėl daugelio priežasčių. Pirmiausia todėl, kad pristatė turtingą moralės teologijos mokymą, taip tinkamai išreiškiantį Bažnyčios mokymą, jog popiežius Pijus XII paskelbė jį „visų nuodėmklausių ir moralės teologų globėju“. Tuo metu buvo paplitęs labai rigoristinis moralinio gyvenimo aiškinimas, taip pat ir dėl jansenistinio mentaliteto, kuris, užuot skatinęs pasitikėjimą ir viltį dėl Dievo gailingumo, kurstė baimę, pristatydamas Dievą kaip susiraukusį ir griežtą, labai tolimą nuo to, kurį mums apreikė Jėzus. Pirmiausia savo pagrindiniame veikalė „Moralės teologija“ šv. Alfonso siūlo mums pušiausvirą ir įtikinamą dinamikos sintezę tarp mums į širdį įrašytų, Kristaus iki galo apreikštų ir Bažnyčios autoritetingai aiškinamų Dievo įstatymų reikalavimų ir žmogaus sąžinės bei laisvės, leidžiančių laikantis tiesos ir gėrio asmeniui subręsti bei išsiskleisti. Sielų ganytojams ir nuodėmklausiams Alfonso siūlė būti

ištikimiems katalikų moraliniam mokymui ir kartu puoselėti meilės, supratingumo ir švelnumo kupiną laikyseną, kad penitentai savojoje tikėjimo ir krikščioniškojo gyvenimo kelionėje galėtų jaustis lydimi, palaikomi ir padrašinami. Šv. Alfonsas nenuilsdamas kartodavo, kad kunigai yra regimas Dievo begalinio gailestingumo ženklas – Dievo, kuris atleidžia ir apšviečia nusidėjėlio protą bei širdį, kad šis atsiverstų ir pakeistų gyvenimą. Mūsų laikais, kai akis visur bado moralinės sąžinės netektis ir – tenka pripažinti – mažiau branginamas Išpažinties sakramentas, šv. Alfonso mokymas vėl yra labai aktualus.

Be teologijos darbų, šv. Alfonsas sukūrė daugybę kitokių raštų liaudžiai religiškai ugdyti. Stilius paprastas ir malonus. Skaitomi ir verčiami į gausybę kitų kalbų, šv. Alfonso kūriniai prisidėjo prie pastarųjų dviejų amžių liaudiškojo pamaldumo formavimo. Kai kuriuos tekstus dar ir šiandien labai verta perskaityti, kaip anai, „Amžinosios maksimos“, „Marijos šlovės“, „Mokytis mylėti Jėzų“. Pastarasis veikalas, pristatantis jo mąstymo sintezę, yra šedevras. Jis primygtinai akcentavo malda, leidžiančią atsiverti Dievui, kad kasdien būtų galima vykdyti Dievo valią ir siekti asmeninio šventumo. Apie malda jis rašė: „Dievas niekam neat-sako maldos malonės, kuriai padedant galima įveikti bet kurį geismą ir bet kurią pagundą. Sakau jums, kar-toju ir visą gyvenimą visada kartosiu, kad visas mūsų išganymas remiasi malda“ (*Del grande mezzo della preghiera e opuscoli affini. Opere ascetiche* II, Roma 1962, p. 171). Čia į galvą ateina mano pirmtako, garbingojo Dievo tarno Jono Pauliaus II paraginimas: „Krikščio-nių bendruomenė turėtų tapti autentiškomis maldos *mokyklomis*. Todėl būtina, kad maldos ugdymas koku nors būdu taptų esminiu kiekvieno pastoracinio pla-navimo elementu“ (Apaštališkasis laiškas *Novo mil-lennio ineunte*, 33, 34).

Tarp karščiausiai šv. Alfonso siūlomų maldos formų išsiskiria apsilankymas prie Švenčiausiojo Sakramen-to, arba, kaip sakytume šiandien, trumpa ar ilga, as-meninė ar bendruomeninė Eucharistijos adoracija. „Žinoma, – rašė šv. Alfonsas, – tarp visų pamaldų tokia sakramentinio Jėzaus adoracija yra pirmutinė po sa-kramentų, mieliausia Dievui ir naudingiausia mums. O, kokia palaima kupinam tikėjimo būti prieš altorių ir išsakyti Jam savo poreikius, kaip draugas draugui, kuriuo visiškai pasitikima!“ (*Visite al SS. Sacramento ed a Maria SS. Per ciascun giorno nel mese. Pratarmė*). Alfonso dvasingumas išties iškiliai kristologiškas, su-telktas į Kristų ir jo Evangeliją. Jo pamokslų objektas dažnai būdavo Viešpaties įsikūnijimo ir kančios slė-pinys: šiuose įvykiuose visiems žmonėms „apsčiai“ siūlomas atpirkimas. Ir kaip tik todėl, kad kristolo-

giškas, Alfonso maldingumas taip pat yra išskirtinai marijiškas. Kuo labiausiai pamaldus Marijai, jis kėlė aikštėn jos vaidmenį išganymo istorijoje kaip atpir-kimo Bendradarbės, malonės Tarpininkės, Motinos, Užtarėjos ir Karalienės. Negana to, šv. Alfonsas tvirtino, jog pamaldumas Marijai bus didžiausia paguoda mūsų mirties valandą. Jis buvo įsitikinęs, kad mūsų amžinosios paskirties, pašaukimo amžinai dalyvauti Dievo palaimoje, tragiškos pasmerkimo galimybės apmąstymas padeda gyventi giedrai bei išipareigojus ir žvelgti į mirtį visada kliaujantis Dievo gerumu.

Šv. Alfonsas Marija Liguoris yra pavyzdys uolaus ga-nytojo, kuris sielas laimėdavo skelbdamas Evangeliją bei teikdamas sakramentus švelnaus ir romaus geru-mo paženklinta elgsena, atsiradusia iš jo intensyvaus santykio su Dievu, kuris yra begalinis Gerumas. Jis lai-kėsi realistiškai optimistinio požiūrio į gėrio išteklius, Viešpaties duodamus kiekvienam žmogui, ir, kad ge-bėtum mylėti Dievą ir artimą, svarbos teikė ne tik pro-tui, bet ir emocijoms bei širdies jausmams.

Baigdamas norėčiau priminti, kad mūsų šventasis, pa-našiai kaip šv. Pranciškus Salezas, apie kurį kalbėjau prieš kelias savaites, primygtinai pabrėžia, jog šventu-mas prieinamas kiekvienam krikščioniui: „Vienuoliui kaip vienuoliui, pasauliečiui kaip pasauliečiui, ku-nigui kaip kunigui, susituokusiajam kaip susituoku-siajam, prekiautojui kaip prekiautojui, kareiviui kaip kareiviui ir taip toliau kalbant apie kiekvieną luomą“ (*Practica di amare Gesù Cristo. Opere ascetiche* I, Roma 1933, p. 79). Dėkoju Viešpačiui, kuris įvairiais laikais ir įvairiose vietose apvaizdingai pažadina šventųjų ir mokytojų, kurie, kalbėdami ta pačia kalba, kviečia mus augti tikėjimu, gyventi meile ir buvimo krikščio-nimi džiaugsmu paprastuose kasdieniuose darbuose, žengti šventumo, į Dievą ir tikrajį džiaugsmą vedančiu keliu. Dėkoju.

Paroda Seime

Balandžio 27 d. Seime pristatyta paroda „Palaimintasis Jonas Paulius II ir Lietuva“. Parodą surengė Seimo Maldos parlamentinė grupė. Pristatytoje parodoje daugiausia eksponuojamos nuotraukos iš 1993 metų popiežiaus vizito Lietuvoje. Jų autorius – tuometinis popiežiaus asmeninis fotografas, italas Arturo Mari. Nuotraukų parodai perdavė ir Vilniaus arkivyskupijos kurija.

Parodos pristatyme dalyvavusi Seimo pirmininkė Irena Degutienė sakė, kad didžiausią įspūdį jai padarė Jono Pauliaus II vidus ir tai, ką buvo galima pajusti esant šalia jo. „Tai – Dievo žmogus, čia, žemėje, atsidūręs save dalyti kitiems“, – sakė Seimo pirmininkė Irena Degutienė.

Susirinkusiuosius sveikino ir Lietuvos kariuomenės ordinaras vyskupas Gintaras Grušas. Jis priminė, kad popiežius ypač mylėjo ir rėmė Lietuvą, kai šalis kovojo už nepriklausomybę. Jis paskelbė palaimintuoju Jurgį Matulaitį, reformavo Lietuvos Bažnyčios struktūrą.

Į parodos pristatymą pagerbti popiežiaus atminimo susirinko daugiau nei dešimties šalių ambasadoriai bei kiti pareigūnai. Buvo galima matyti Austrijos, Belgijos, Čekijos, Graikijos, Portugalijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Japonijos, Rusijos, Lenkijos, Prancūzijos, Airijos ir kitų šalių aukšto rango diplomatijos atstovus.

Pagyvinti renginio buvo pakviesta jaunimo šlovinimo grupė iš Kaišiadorių. Jie giedojo giesmes, taip pat atliko pernai metų Lietuvos jaunimo dienų himną „Kelkis ir eik“.

Pasak Seimo Maldos parlamentinės grupės, organizavusios parodą, vadovo, Seimo nario Egidijaus Vareikio, šią parodą organizuoti įkvėpė Gailestingumo savaitė. Šia paroda Jonas Paulius II tarsi sugrįžo į Lietuvą, į Seimo rūmus dar kartą – vaizdais, nuotraukomis, savo dvasia. -sp-

Didysis Velykų tridienis

Vilniuje

Balandžio 21-osios rytą Vilniaus arkikatedroje bazilikoje buvo aukojamos Didžiojo ketvirtadienio Krizmos Mišios. Joms vadovavo Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Koncelebravo apaštališkasis nuncijus Baltijos šalims arkivyskupas Luigi Bonazzi, jo sekretorius, Vilniaus arkivyskupo augziliaras ir generalinis vikaras Arūnas Poniškaitis, vyskupas emeritas Juozas Tunaitis bei Vilniaus arkivyskupijos parapijose dirbantys kunigai.

Homilijoje kardinolas priminė, kad Didysis ketvirtadienis – Kunigystės sakramento gimimo diena. Šiais Gailestingumo metais esame kviečiami prisiminti, kad Dievas parodė didžiulę meilę, palikdamas aukos atminimą Eucharistijoje. Taip per amžius tęsiama Viešpaties auka. Dievas kunigystės dovaną patikėjo apaštalamis ir jų įpėdiniais, kad pašauktieji, tinkamai bendradarbiaudami, švęstų Eucharistiją, neštų į pasaulį Gerąją Naujieną. Šiandien apmąstome, kad kunigystė ir Eucharistija yra dovana Bažnyčiai. Kunigai per pašventintus aliejus neš Dievo malones visiems žmonėms, pasiilgusiems Viešpaties pagalbos. Kunigai – Dievo išrinkti nenaudingi tarnai, Jėzaus bičiuliai turi nuolat gaivinti malonės dovaną, gautą rankų uždėjimu, noriai eiti tarnauti žmonėms ten, kur Viešpats šaukia. Atnaujindami kunigystės pažadus, iš naujo įsipareigodami tapti uoliais Jėzaus draugais, pasiryžtame stropiau eiti pareigas, atsižadėti savęs ir vis labiau panašėti į Kristų, Gerąjį Ganytoją. To panašumo padės įgyti Dievo žodžio mąstymas, adoracija, Sutaikinimo sakramento šventimas, tada labiau pavyks atjausti tuos žmones, kurie kreipiasi patarimo, paguodos. Tiek daug paklydusių žmonių, kurie kenčia, neturėdami vilties, – kunigas kviečiamas jiems padėti. Popiežius Benediktas XVI ragina ieškoti paklydusių, nusivylusių, tikėjimą užmiršusių žmonių, kad ir jiems būtų paskelbta Geroji Naujiena. Ganytojas kvietė mylėti vargšus ir džiaugtis savo tarnyste, tada pavyks geriau atlikti gailestingumo apaštalų tarnystę šiame pasaulyje Dievo pasiilgusiems žmonėms.

Ryto Mišiose, kaip tą dieną viso pasaulio katedrų liturgijoje įprasta, buvo pašventinti katechumenų, ligonių ir Krizmos aliejai, kunigai susirinkusių žmonių akivaizdoje atnaujino savo pažadus, kuriuos prisiėmė šventimų dieną, kad Dievo ir Bažnyčios padedami Kristaus pavyzdžiu galėtų vaisingiau atlikti savo pašaukimo tarnystę. Mišių pabaigoje į susirinkusiuosius popiežiaus Benedikto XVI vardu kreipėsi apaštališkasis nuncijus Baltijos šalims arkivyskupas Luigi Bonazzi, primindamas, kad kunigas savo darbais tęsia gailestingumo tarnystę ir žmonėms padeda atrasti Dievą.

Didžiojo ketvirtadienio vakarą Vilniaus arkikatedroje buvo švenčiamos Pasukutinės vakariinės Mišios. Joms vadovavęs Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis homilijoje sakė, jog Eucharistinėje aukoje atnaujiname savo krikščioniškąjį tikėjimą. Eucharistija – Dievo meilės dovana ir sakramentas, naujojo įsakymo perdavimas. Kiekvienose Mišiose Jėzus dovanoja save patį. Jis atidavė savo gyvybę už mus visus. Tai vienintelė auka. Ant kryžiaus ir ant altoriaus – ta pati. Per apaštalus ateina galia Mišiose sudabartinti tai, ką Dievas ant kryžiaus už mus atliko. Eucharistija – tai mūsų vienybės ir Dievo meilės ženklas ir žmonių stiprybės šaltinis. Jėzus kviečia budėti tyloje ar su giesme išreikšti savo meilę, nepalikti Jo vieno altoriuje. Todėl renkamės į adoraciją, su dėkingumu švenčiame Viešpaties meilės dovaną ne tik didingose bažnyčiose, bet ir kukliose koplyčiose.

Kiekvienose Mišiose su juo vienijamės. Popiežius Benediktas XVI ypač ragina krikščionis atlikti sekmadienio pareigą. Sekmadienis tenebūna Dievo nebuvimo diena, kai jį pamirštame, nešvenčiame prisikėlimo. Palaimintuoju skelbiamas popiežius Jonas Paulius II jėgų tarnystei atlikti vis ieškodavo adoracijoje, Mišiose. Viešpats Jėzus Kristus per Paskutinę vakarienę nuplovė savo mokiniams kojas ir mus kviečia taip daryti – su nusižeminimu patarnauti, nešti meilę, kuri perkeičia ir atleidžia. Mylėti Dievą – tai ne tik melstis, bet ir mylėti kiekvieną brolių.

Po homilijos, sekdamas Jėzaus pavyzdžiu, kardinolas mazgojo dvylikos vyrų kojas. Dvylika vyrų – tai Vilniaus arkikatedros bendruomenės veikloje dalyvaujantys žmonės, tarp jų buvo „Tikėjimo ir Šviesos“ bendruomenės narys. Po Mišių Švč. Sakramentas buvo iškilmingai perneštas į garbinimo altorių, įrengtą Šv. Kazimiero koplyčioje. Čia tikintieji giedojo ir tyliai meldėsi prieš Švč. Sakramentą.

Balandžio 22 d., Didįjį penktadienį, 15 valandą, kai prisimenama Jėzaus mirtis, tikintieji rinkosi į Vilniaus arkikatedrą Kryžiaus kelio maldai. Apeigas pradėjo Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Jis susirinkusiems žmonėms priminė, jog Viešpats Dievas, tapęs vienu iš mūsų, sau prisiėmė viso pasaulio nuodėmių kryžių, kentėjo, numirė už visus ir taip parodė savo meilę bei gailestingumą. Pradėdami eiti Kryžiaus kelią, ganytojo pakviesti ir jo vadovaujami, tikintieji prašė Dievo gailestingumo ta malda, kurią Jėzus paliko žmonėms per šv. Faustiną, gyvenusią Vilniuje. Gailestingumo vainikėlio malda buvo pradėtas maldų devyndenias. Gailestingumo maldą kalbėjo įvairių bendruomenių atstovai. Po maldos buvo atneštas kryžius, kurį kardinolas Audrys Juozas Bačkis pirmoje Kryžiaus kelio stotyje įteikė mąstymus parengusiems ir skaičiusiems žmonėms. Kartu Kryžiaus kelio procesijoje ėjo ir Vilniaus arkivyskupo augziliaras ir generalinis vikaras Arūnas Poniškaitis. Kryžiaus kelias pagal kelis dešimtmečius trunkančią tradiciją buvo einamas nuo Vilniaus arkikatedros iki Trijų Kryžių kalno. Stotyse savo parengtus mąstymus sakė Vilniaus arkivyskupijos parapijų jaunimo grupelės. Pakaitomis jos nešė kryžių ir degančius fakelus. Jaunimas mąstymuose atkreipė dėmesį į tas situacijas, kuriose šiandien Kristus kenčia, yra atmetamas ir niekinamas kituose žmonėse. Per visą Kryžiaus kelią giedojo Vilniaus arkikatedros liaudies giesmių choras, kuriam pritarė eisenoje dalyvavę žmonės. Ant Trijų Kryžių kalno po XIV mąstymo Vilniaus arkivyskupas visiems priminė, jog Jėzus ir šiandien kenčia kartu su atstumtaisiais. Visi nešantys gyvenimo ir išbandymų kryžių kviečiami jungtis su kenčiančiu Kristumi. Kryžiaus kelias baigtas ganytojo palaiminimu ir giesme „Kryžiau šventas“.

Didžiojo penktadienio vakarą Vilniaus arkikatedroje pamaldoms vadovavo Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas A. J. Bačkis. Per pamokslą ganytojas pabrėžė, kad kryžiaus tikrovei priimti reikia tikėjimo, drąsos. Tai Jėzaus meilės ir atsidavimo ženklas. Kančios prasmę pasaulis atmeta. Tačiau kančia vienaip ar kitaip paliečia kiekvieno žmogaus gyvenimą. Kristus ant kryžiaus prisiėmė kiekvieno žmogaus kančią. Sunkumus, aukodami ant Viešpaties kryžiaus, paverčiame meilės auka.

Didžiojo šeštadienio naktį Vilniaus arkikatedroje Velyknakčio šventimui vadovavo kardinolas A. J. Bačkis. Pamaldų pradžioje Katedros aikštėje kardinolas uždegė gryno vaško žvakę nuo pašventintos ugnies. Per pamokslą kardinolas sakė, jog visi žmonės džiaugiasi Kristaus Prisikėlimu ir trokšta vieni su kitais dalytis viltimi, kuri įveikia laikinumą bei mirtį, suteikdama nemarumo

Atsinaujinimo diena „Apie gyvybę ir gyvenimo iššūkius“

Balandžio 17 d., Verbų sekmadienį, Kaune vyko katalikų bendruomenės „Gyvieji akmenys“ ir Kauno šeimos centro bendradarbių surengta Atsinaujinimo diena. Ja paminėta Pasaulinė gyvybės diena, švenčiama paskutinį balandžio sekmadienį ir šiemet sutapusi su Kristaus prisikėlimo švente.

„Atsinaujinimo dienos proga jūs gvildenote labai svarbias temas – gyvybės ir gyvenimo klausimus. Šie klausimai yra ypač aktualūs šiandien, kai gyvybė vertinama mažiau už emocinius malonumus, o gyvenimo kokybė dažnai matuojama pinigais ir galia. Jūsų apmąstytos temos gražiai įsilieja į Didžiosios savaitės liturginę erdvę“, – sakė per pamokslą arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, vadovavęs Eucharistijos liturgijai, užbaigiančiai Atsinaujinimo dieną.

Renginio tema buvo aptarta dviejose konferencijose, darbo grupėse po pietų. Rytinės konferencijos prasidėjo drauge pašlovinus Viešpatį su „Gyvaisiais akmenimis“ ir dviem pranešėjams, Šv. Jono bendruomenės prioritui Jonui Emanueliui ir Kauno krikščioniškųjų gimdymo namų gydytojiui Virgilijui Rudzinskiui, paprašius Šventosios Dvasios įkvėpimo. „Dievas jūsų tautai suteikė nepaprastą dovaną – gailestingąjį Jėzų“, – sakė t. Jonas Emanuelis, pradėdamas pirmąją konferenciją „Gyvybės Evangelija Jėzaus žinios šerdyje“ ir primindamas, kad šie Dievo Gailestingumo metai suteikti tam, jog pasaulis ir mūsų tauta atrastų gailestingosios Jėzaus širdies turtus – „tas gyvųjų vandenų upes, kurios trykšta iš jo širdies“, t. y. Šventąją Dvasią. Savo žodyje jonitų prioras taip pat kvietė pasigilinti, kaip Dievas teikia gyvybę per Šventąją Dvasią, kaip Jėzus myli šeimas ir nori jas laiminti. „Bažnyčia taip pat myli šeimas, nes jos yra meilės, gyvybės vieta ir puikus Švč. Trejybės paveikslas“, – sakė t. Jonas Emanuelis. Jis kalbėjo apie Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios meilės ir šviesos gyvenimą – mes, pasirenę šioje žemėje, jį

gyvensime vėliau, kai vienybėje kontempliuosime Dievą. Pasak tėvo Emanuelio, „Švč. Trejybėje viskas yra gyvybė ir gyvenimas“. Tai amžini gyvybės mainai tarp Tėvo ir Sūnaus: Tėvas duoda gyvybę ir gimdo naujai Sūnų. Tėvas ir Sūnus iš savęs kvėpuoja meilę – tai tarsi meilės bučinyš tarp Tėvo ir Sūnaus, ir šis bučinyš yra Šventoji Dvasia, vienijanti Tėvą ir Sūnų. Ir Tėvas, ir Sūnus, ir Šventoji Dvasia lygiai taip yra gyvenimas ir gyvybė. Pranešime pabrėžta: gyvybė, kaip ir meilė, šviesa, turi poreikį išsiveržti, plisti, ji turi būti perduota. „Taigi Dievas sukūrė pasaulį tam, kad perduotų savo gyvybę, ir mes turime priimti tą gyvybę, šviesą, kurią Žodis, tapęs kūnu, mums perteikia (plg. Jono evangelijos prologą)“, – mokė tėvas Emanuelis. Pasak jo, šiandien Jėzaus šviesa apima vis daugiau žmonių ir nori iš jų veržtis. Linkėta atrasti Jėzų – ne tradiciją, bet gyvą asmenį, kuris visa perkeičia.

Konferenciją „Naujos vilkduobės žmogaus gyvybei“ vedęs gyd. V. Rudzinskas atkreipė dėmesį, jog šiandien daug žinome apie žmogaus gyvybę, bet dėl to nepradedame jos labiau gerbti. Gyvybės srityje daugybė pavojingų „vilkduobių“, ties kuriomis galima suklupti. Pirmoji „vilkduobė“ – ar yra teisė leisti gimti arba ne (trečdalis vaikų juk negimsta). Vienos šalys geriau gina gyvybę, kai kurios sako, kad drausti abortų negalima. Iš pirmųjų pavyzdžio matyti, kad nuo draudimo įstatymais padėtis tik gerėja. Dabar, turint daug technologinių galimybių, pvz., galimybę iš anksto žinoti vaiko lytį, susvyruojama dėl jo gyvybės pirmosiomis gyvenimo dienomis. Pranešime, paremtame vaizdo medžiaga, tvirtinta: negimęs kūdikis jaučia ir išgyvena – jo išgyvenimai labai skiriasi, kai yra laukiamas, arba, atvirksčiai, kai motinos svarsto klausimą, ar nutraukti jam gyvybę. „Mes įsiveliame į pseudoargumentus ir užsimerkiame prieš faktą, kurį kiekvienas krikščionis supranta: žmogaus gyvybė, jos pradžia yra nuo pat jos užsimezgjimo“, – sakė V. Rudzinskas. Antroji „vilkduobė“ – dirbtinis apvaisinimas, leidžiantis „rūšiuoti“, atrinkti, kam leisti gyventi.

ir amžinojo džiaugsmo pažadą. Velyknakčio Krikšto apeigos ir pažadų atnaujinimas mums primena, jog Prisiikėlimo malonė ir šiandien yra gyva ir paveiki, tai ne tuščias simbolis ar istorinis paminėjimas. Prisiikėlusysis iš tiesų yra su mumis ir tikėjimu, viltimi bei meile dalyvauja mūsų gyvenime. Kristaus Prisiikėlimo šventė atskleidžia tikrovę, kurioje dangus susitinka su žeme, Dievas su žmogumi. Bažnyčios mokymas apie kūno prisiikėlimą reiškia, kad dangaus laimė bus žmogiška laimė. Prisiikėlimo pažadas atsiliepia į giliausius žmogaus troškimus. Prisiikėlime glūdi mūsų vilties šaknys. Jau dabar galime būti laimingi, nes mūsų gyvenimas nesibaigia mirtimi, nesustoja prie sunkumų, nesėkmių, bet perkopia juos ir dar labiau atskleidžia amžinybės grožį ir vertę. Amžinybės siūlas, įduotas mums per krikštą, yra tikrosios žmogaus laimės laidas, kuris padeda pereiti žemiškąjį gyvenimą. Pasaulyje maža vilties, nes mūsų gyvenimą riboja tik laikini dalykai, jie greitai nuvilia ir atneša skausmą bei tuštumą. Nuvilta žmogiška meilė liudija, kad yra kur kas didesnė meilė, žmogaus gyvenimas – daug vertingesnis, pranokstantis laikinus išgyvenimus. Jaučiame, kad turi būti kažkas nesibaigiančio, nepraeinančio, kad yra kažkokia uždanga, kuri vieną kartą pakils ir atidengs kitokią tikrovę. Dažnas mūsų dienų žmogus nepastebi, kad ši tikrovė jau prasidėjo. Kristaus mirties valandą šventyklos uždanga plyšo, o Prisiikėlimo rytas apreiškė mums Dievo gailestingumą Prisiikėlusiojo veide. Tai ir yra mūsų džiaugsmo priežastis. Dievas mums dovanoja save pasilikdamas tarp mūsų Eucharistijoje, kad niekuomet nestokotume prisiikėlimo džiaugsmo ir jėgos, drąsos ir vilties pasiekti amžinąją laimę, skirtą kiekvienam. Kristaus prisiikėlimo šventė ragina mus tapti vilties žmonėmis, prisiikėlimo liudytojais jo dar nepažįstantiems. Kristus prisiikėlė, kad prikeltų kiekvieną, kuris pasitiki Jo meile ir gailestingumu. Kaip Kristaus mokiniai pažino Jį duonos laužyme, taip ir pasaulis atpažįsta Dievą tuose, kurie nebijo būti sulaužomi kaip duona ir išdalijami visiems alkstantiems ir trokštantiems vilties. Žmogus tampa tikrai laimingas, kai savo gyvenimą dovanoja kitiems. Kaip duona ir vynas šv. Mišių metu virsta eucharistiniu Jėzumi, taip mūsų gyvenimas, atiduotas į Dievo rankas, virsta tikru, atpirkto žmogaus orumo kupinu gyvenimu. Tampame dovana pasauliui. Nebijokime būti tuo, kuo Dievas mus sukūrė. Pasitikėkime gailestingąja Dievo meile, kurią šiąnakt švenčiame. Būkime Prisiikėlimo žmonėmis.

Velyknakčio apeigose buvo pakrikštyti aštuoni suaugę žmonės po beveik metus trukusio pasirengimo. Pakrikštytiesiems suteiktas Sutvirtinimo sakramentas ir Komunija.

Velykų sekmadienio pirmosioms ryto Mišioms vadovavo Vilniaus arkivyskupo augziliaras ir generalinis vikaras vyskupas Arūnas Poniškaitis. Homilijoje vyskupas pabrėžė, kad tikime Jėzų – gyvą ir prisiikėlusį, kuris nugalejo mirtį, suteikė naują gyvenimą visiems žmonėms. Kapas – tai žmogaus išėjimo iš pasaulio ženklas. Prie Kristaus kapo skubėjo Marija Magdaliėtė ir mokiniai, nes jiems rūpėjo Viešpaties prisiikėlimu. Prisiikėlimo žinia nešama visiems žmonėms. Iš Evangelijos žinome, kad Jėzaus mokiniai nėra lengvatikiai, taip paprastai priimantys tai, kas skelbiama. Apaštalų tikėjimas gimsta iš meilės, ištikimybės. Tai suprstas ir išgyventas tikėjimas. Mokiniai įtikėjo ir savo gyvenimu stengėsi būti tokie kaip Jėzus, net prisiimdami mirtį už Evangelijos tiesą. Mūsų tikėjimas taip pat turi augti, būti maitinamas. Kristų sutinkame Eucharistijoje, maldoje, gyvenimo ženkluose ir kiekviename žmoguje. Dar ne visi žmonės atpažino prisiikėlusį Kristų. Kas jį sutinka – kviečiamas įtikėti. Velykų džiaugsmu nešini, žmonės tegul neša viltį ir ramybę visiems savo kelyje sutiktiesiems.

Po iškilmingų šv. Mišių buvo surengta Eucharistinė procesija aplink Vilniaus arkikatedrą, kurioje gausiai dalyvavo į ryto pamaldas susirinkę žmonės.

Kaune

Balandžio 21 d., Didžiojo ketvirtadienio rytmetį, Kauno arkikatedroje bazilikoje, kaip ir kitų vyskupijų katedrose, gausiai dalyvavę arkivyskupijoje tarnaujantys kunigai drauge su vyskupais šventė Krizmos Mišias. Įspūdinga procesija prie didžiojo altoriaus atėję per devynias dešimtis dvasininkų dėkojo Viešpačiui už Eucharistijos įsteigimą ir kunigystės dovaną.

Iškilmėse gausiai dalyvavo tikintieji. Krizmos Mišių liturgijos metu buvo pašventinti ligonių, katechumenų aliejai ir šventoji Krizma bei atnaujinti kunigystės pažadai. Liturgijai vadovavo Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, koncelebravo arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas ir visi dalyvavę kunigai.

„Šiais metais Dievo tarno Jono Pauliaus II beatifikacijos proga mes turėsime gražią progą pažvelgti į šviesų kunigystės kelią, kuriuo perėjo mums labai artimas palaimintasis popiežius. 1993 m. rugsėjo 4 d. Jonas Paulius II Vilniaus arkikatedroje kalbėjo Lietuvos kunigams: „Kaip Geras Ganytojas priimkite ir eikite pasitikti kiekvieno žmogaus. Visi, ypač jaunimas, ieško dvasios tėvų, gerų vadovų ir Evangelijos dvasia gyvenančių mokytojų. Išklausykite, padrąsinkite, palaikykite ir vadovaukite Dievo tautai, žengiančiai tiesos ir šventumo takais. Štai kur jūsų pasiuntinybė, akivaizdžiai reikalaujanti, kad be atvangos stengtumėtės būti ištikimi ir mylėti Kristų, žmonijos Gelbėtoją. Prieš akis visada turėkite Jėzaus pavyzdį, su dieviškuoju Mokytoju kasdien kalbėkitės, Jo klausykite ir ištikimai juo sekite, kad taptumėte jo atsiųstosios Dvasios įnagiais“, – sakė arkivyskupas S. Tamkevičius savo pamoksle.

Didžiojo ketvirtadienio vakare arkikatedroje bazilikoje, gausiai dalyvaujant tikintiesiems, buvo aukojamos Paskutinės vakarienės Mišios. Liturgijai vadovavęs Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius jos pradžioje kvietė dėkoti Viešpačiui už tai, kad jis paliko brangiąją Eucharistijos dovaną, taip nuolat likdamas tarp žmonių ir maitindamas juos jų kelionėje į Tėvo namus. Šv. Mišias koncelebravo arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas ir kurijos kancleris mons. Adolfas Grušas.

„Šiandien, Didįjį ketvirtadienį, pradedame švęsti Velykų tridienį – giliausią Dievo meilės ir žmogaus išgelbėjimo slėpinį“, – pradėdamas pamokslą sakė vyskupas J. Ivanauskas. Ganytojas atkreipė dėmesį, jog Paskutinėje vakarienėje Jėzus paliko didžiules dovanas – Eucharistiją, kunigystę, artimo meilės įsakymą, o mazgodamas mokiniams kojas parodė Dievo meilę, tą pačią, kuri lieka su žmogumi iki laikų pabaigos. Deja, kaip apgailėstauta pamoksle, žmogui, panašiai kaip Jėzaus mokiniui Simonui Petriui, sunku patikėti visiškai nuolankia Dievo meile – patikėti, kad Dievas gali taip mylėti žmogų. Pamokslo pabaigoje paraginta priimti Viešpaties kvietimą ateiti prie Paskutinės vakarienės stalo ir tapti jo kryžiaus aukos ir prisikėlimo įvykio dalyviais. Tai kartu reikštų apsispręsti tikėti Dievo meile, jos galybe ir gailėstingumu, malonę sekti paskui kryžių, tikėti matant Viešpatį mirusį ir su tikėjimo viltimi laukti Velykų ryto.

Paskutinės vakarienės Mišios baigėsi iškilminga procesija, kurioje Švč. Sakramentas buvo perneštas į arkikatedros Švč. Sakramento koplyčią.

Krikščionys žino, jog su kiekviena gyvybe, pradėta motinos iščiose ar mėgintuvėlyje, turi elgtis labai pagarbiai, kad nepapultų į antrąją vilkduobę – kai vaiko šeimoje siekiama bet kokia kaina. Trečia „vilkduobė“ – kamieninių ląstelių auginimas iš žuvusių gemalų (kai kuriose šalyse tai jau įteisinta). Ketvirta – kontracepcija, kuria nepaisoma vaisingumo ritmo, vengiama atsakomybės. Krikščioniškai šeimai, pasak ilgamečio Šeimos centro savanorio gyd. V. Rudzinsko, turi būti žinomas vaisingumo ritmas (apie tai kalbama ir Sužadėtuvių kursuose). Jį geriau pažinti šeimoms gali padėti naujosios technologijos. Vis dėlto šeimai ir netikėta žinia apie pradėtą gyvybę negali būti žinia, kad padaryta kažkokia klaida. Krikščionims vaikas visada yra džiugi žinia, dovana ir ją reikia priimti ir netikėtu, nelauktu metu. „Popiežiaus Jono Pauliaus II *kūno teologija* yra skirta mums, krikščionims, kad ją suprastume ir ja naudotumės, o pasaulietiški įstatymai krikščionių neturėtų trikdyti“, – sakė gyd. V. Rudzinskas.

Tarp konferencijų renginio dalyvių maloniai sujaudinusių muzikinę meditaciją „Giesmių giesmė“ – Dievo meilės laišką Senajame Testamente atliko Dalia Kanclerytė (scenarijaus autorė ir atlikėja), Rasa Lapienė (vokalas ir pianinas), Sigitas Stalmokas (saksofonas). Po pietų pertraukos Atsinaujinimo dienos dalyviai rinkosi darbą grupėse. Vienoje jų tema „Kada meilė gydo ir kada žudo?“ kalbėjo VDU dr. Nijolė Liobikienė. Kauno slaugos ligoninės direktorė Rita Kabašinskienė vadovavo grupei „Kas yra eutanazija?“. Lietuvos šeimos centro savanoriai surengė grupę jaunimui „Draugystė ir permainų metas“, o vaikai, Dievo armijos, „Gyvųjų akmenų“ jaunųjų bendradarbių, padedami, gvildeno temą „Ar įdomu, ką sako Dievas? Pirmasis įsakymas“. Kaip visada melstasi užtarimo malda, klausyta išpažinčių. Eucharistijos liturgijai, gilindamas Eucharistijos suvokimą ir palygindamas ją su „mainų programa“ (tarp Dievo ir žmogaus pasaulių), parengė kun. Vaidas Lukoševičius SJ.

-kait-

Pašventintas horeljefas „Prisikėlęs“

Balandžio 25-ąją, antrąją šv. Velykų dieną, Kauno Kristaus Prisikėlimo bažnyčioje švenčiant iškilmingą Eucharistijos liturgiją, Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius pašventino didžiojo altoriaus horeljefą „Prisikėlęs Kristus“. Liturgijai vadovavo arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, koncelebravo mons. Adolfas Grušas, kun. Kęstutis Kėvalas, kan. Robertas Pukėnis, kun. Vytautas Brilius MIC, parapijos klebonas mons. Vytautas Grigaravičius. „Šią valandą meldžiamės Prisikėlimo šventovėje, kurios istorija neatsiejama nuo labai skaudaus tautos kelio. Penkiasdešimt metų prievartą kentė ne tik šios šventovės sienos, bet ir visi Kristaus sekėjai. Anuomet daug kas, panašiai kaip pirmieji Kristaus mokiniai po Golgotos įvykių, buvo linkę tikėjimą praktikuoti tik už užrakintų durų“, – sakė savo pamoksle arkivyskupas, drąsindamas eiti per gyvenimą su Kristumi, kuris įveikė blogį ir mirtį.

Po šv. Mišių arkivyskupas įteikė parapijos Pastoracinės tarybos nariui Gintautui Paulauskui popiežiaus Jono Pauliaus II paveikslą už nuoširdų, uolų rūpinimąsi horeljefo parvežimu, restauravimu ir įmontavimu. Horeljefo autorius – skulptorius Vytautas Kašuba (1915–1997). Ši skulptūra, daugelį metų puošusi vienuolių pasionistų, vėliau persikėlusių į kitą vienuolyną, koplyčią Konektikuto valstijoje, į Kauną buvo atgabenta arkivyskupo S. Tamkevičiaus iniciatyva, LVK delegato užsienio lietuvių sielovadai prel. Edmundo Putrimo rūpesčiu, bendradarbiaujant Kristaus Prisikėlimo parapijos klebonui mons. Vytautui Grigaravičiui, parapijos tarybai, Lietuvių katalikų religinei šalpai.

-kait-

„Aqua“ susirinkimas

Balandžio 19 d. Vilkaviškio vyskupijos pastoracijos centre Marijampolėje vykęs tradicinis kasmėnesinis Vilkaviškio vyskupijos neformalaus nuolatinio kunigų ugdymo instituto „Aqua“ narių su-

Didžiojo penktadienio vakare Kauno arkikatedroje, kaip ir visose Lietuvos bažnyčiose, viena kartą per metus nebuvo švenčiama Eucharistija. Viešpaties kančios pamaldas nuolankia atgailos malda už visų žmonių nuodėmes pradėjo Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius. Jis vadovo keturių dalių pamaldoms, kurių centre yra šventojo Kryžiaus pagerbimas.

„Ant kryžiaus ryškiausiai suspindi Jėzaus meilė. Prikaltos prie kryžiaus meadžio Jėzaus rankos ir kojos, ietimi perverta širdis be žodžių patvirtina tiesą, jog „nėra didesnės meilės, kaip gyvybę už draugus atiduoti“ (Jn 15, 13). Jėzus mus myli, tačiau didysis klausimas, kaip jį myli žmonės?“ – sakė arkivyskupas per pamokslą, apžvelgdamas Jėzaus kančios istorijoje sutinkamus labai skirtingus žmones, ypač tuos, kurie atmetė Dievo meilę. Judo Iskarijoto nuopuolyje, negebėjime gailėtis ir Poncijaus Piloto silpnume ganytojas kvietė atpažinti ir mūsų dienų tikrovę – meilės Dievui ir žmonėms sunykimą, moralinį reliatyvizmą. „Šiandien, žvelgdami į Kristaus kryžių, kiekvienas pabandykime atsakyti į du svarbius klausimus: ar puoselėju savo širdyje meilę ir ar branginu dieviškąją tiesą, kurią esu paveldėjęs ir kurią daugelis bando iškeisti į kitas patogesnes tiesas?“ – ragino ganytojas Viešpaties kančios pamaldų dalyvius.

Po Viešpaties kančios pamaldų arkikatedroje ir kitose miesto bažnyčiose devintą kartą Kaune surengta Kryžiaus kelio procesija. Ji prasidėjo nuo Šv. arkangelo Mykolo (Įgulos) bažnyčios, tęsėsi Laisvės alėja, Vilniaus gatve ir baigėsi senamiestyje, atėjus į arkikatedrą baziliką. Procesijai vadovavo ir kryžių nešė Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius. Ganytojas paragino šį Viešpaties kančios kelią eiti kaip atgailą už savo, savo artimųjų kaltes ir visos Lietuvos žmonių nuodėmes.

Kryžiaus kelio 14 stočių apmąstė procesiją eję miesto parapijų kunigai, seminarijos klierikai, pašvęstojo gyvenimo nariai, bažnytinių institucijų, organizacijų darbuotojai, įvairių miesto parapijų tikintieji. Gausioje procesijoje dalyvavo daug jaunų žmonių, šeimų su vaikais, kai kurie mažyliai pavasario vakarą drauge su tėveliais šį kelią keliavo dar vaikiškuose vežimėliuose.

Šventąjį Raštą skaitė Kauno I dekanato dekanas, Kristaus Prisikėlimo parapijos klebonas mons. Vytautas Grigaravičius, mąstymus (spausdintus š. m. balandžio „Artumos“ žurnale ir parengtus Vandos Ibianskos) – diakonas Gytis Stumbras, malda – trijų vaikų šeimos tėvas Darius Chmieliauskas, giedojimui vadovavo sesuo benediktinė Celina Galinytė. Dalyvavusieji eise-noje nešė degančias žvakes, giedojo ir meldėsi, mėgindami kuo jautriau įsimąstyti į Jėzaus kančią, patirtą Golgotos kelyje, jo paniekinimus ir mirtį ant kryžiaus už kiekvieno žmogaus atpirkimą. Kryžiaus kelio procesija baigėsi malda arkikatedroje. „Viešpaties kryžiaus kelias – tai meilės kelias, siekiantis pasiekti mūsų širdis“, – sakė arkivyskupas, kviesdamas dėkoti Viešpačiui ir prašyti, kad jis padėtų būti ištikimesniems Dievo valiai. Procesijos dalyvius ganytojas palaimino šventojo kryžiaus relikvijomis, padėkojo už dalyvavimą, pakvietė dar likti adoracijos valandėlei.

Didžiojo šeštadienio vakare, gausiai dalyvaujant tikintiesiems, Kauno arkikatedroje bazilikoje buvo švenčiama Velykų vigilija – maldos budėjimas, Viešpačiui pašvęstąją naktį laukiant džiugiausios krikščionims naujienos – Kristaus Prisikėlimo. Šiai iškilmingai keturių dalių – Žiburių, Žodžio, Krikšto ir Eucharistijos – liturgijai vadovavo arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius. Ją drauge šventė arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas

Ivanauskas, prel. Vytautas Steponas Vaičiūnas OFS, mons. Artūras Jagelavičius, kun. Stasys Kazėnas SJ, kun. Robertas Grigas. Liturgiją tikintiesiems aiškino mons. Adolfas Grušas.

Pamokslą sakęs vysk. J. Ivanauskas atkreipė dėmesį, jog atėjusieji į Velykų nakties vigiliją iš tiesų atėjo budėti prie Viešpaties kapo, suvokdami, jog tai, kas buvo skelbiama per kartų kartas apie Dievo žodį, įvyks šią nuostabią naktį – žmonijos išgelbėjimas pasieks viršūnę; atėjo nebevergauti nuodėmei, pasinerti į Kristaus mirtį, per Krikštą drauge su juo prisikelti ir pradėti gyventi atnaujintą gyvenimą. „Kristaus prisikėlimo įvykis – tai svarbiausia žmonijos istorijos valanda. Kristaus prisikėlimas ženklina kiekvieno mūsų laiko ir žmonijos laiko valandą. Kristaus prisikėlimas sklidinąs Dievo meilės ir gailestingumo“, – sakė vysk. J. Ivanauskas.

Velyknakčio vigilijoje keturiems katechumenams arkivyskupas suteikė Krikšto ir Sutvirtinimo sakramentus. Paskui ir visi pamaldų dalyviai atnaujino savo Krikšto pažadus.

Velykų rytą, gausiai į arkikatedrą baziliką ir jos šventorių susirinkusiems kauniečiams bei miesto svečiams džiaugsmingoji Viešpaties prisikėlimo žinia pranešta skambančiais varpais ir triskart aplink šventovę eita Eucharistine procesija. Šiai procesijai ir vėliau iškilmingai Eucharistijos liturgijai vadovavo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius. Koncelebravo arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas, prel. Vytautas Steponas Vaičiūnas OFS, mons. Adolfas Grušas, mons. Artūras Jagelavičius, mons. Aurelijus Žukauskas.

Arkivyskupas per pamokslą nuoširdžiai sveikino visus su brangiausia krikščionims ir didžiausia Bažnyčios liturginių metų švente ir ypač pasidžiaugė tais žmonėmis, kurie Lietuvoje drąsiai kovoja už tautos prisikėlimą. Jie, pasak ganytojo, „drįsta neplaukti pasroviui, nesiekia populiarumo, nevaidina pažangių europiečių, bet turi krikščioniškus principus ir yra pasiryžę jų laikytis net ir nepalankiausiomis aplinkybėmis“. „Sveikindamas jus šv. Velykų proga, linkiu būti prisikėlimo vaikais, planuojančiais ir dirbančiais ne mirčiai, bet prisikėlimui“, – sakė ganytojas.

Telšiuose

Balandžio 21-ąją, Didįjį ketvirtadienį, 10 val. Telšių Vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos auloje prasidėjo Telšių vyskupijos kunigų susirinkimas. Susirinkimą pradėjęs Telšių vyskupas J. Boruta SJ pasveikino susirinkusius dvasininkus ir vadovavo bendrai rytmetinei maldai.

Po įžangos ir maldų Telšių kunigų seminarijos vicerektorius kun. teol. lic. V. Ačas kalbėjo apie naujosios evangelizacijos Bažnyčioje prigimtį bei svarbą, jos šaltinius ir metodus. Kunigas kalbėjo: „Šiandien, kai visi susirinkome padėkoti Viešpačiui už kunigystės dovaną, prieš atnaujindami kunigiškuosius pažadus, prisiminkime trumpai, kam kiekvienas iš mūsų esame pašaukti. O šis pašaukimas labai gražiai atsispindi paties prisikėlusio Jėzaus apaštalams išstartuose žodžiuose: „Tad eikite ir padarykite mano mokiniais visų tautų žmones, krikštydami juos vardan Tėvo ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios, mokydami laikytis visko, ką tik esu jums įsakęs. Ir štai aš esu su jumis per visas dienas iki pasaulio pabaigos“ (Mt 28, 19–20). Šis Viešpaties kvietimas ypač turėtų suskambėti mūsų širdyse, kai žinome, jog

sitikimas šįkart buvo išskirtinis – vienos dienos rekolekcijos prieš šv. Velykas. Rekolekcijoms vadovavo Panevėžio vyskupijos kunigas Rimantas Kaunietis.

Pirmoje rekolekcijų dalyje svečias kalbėjo apie kunigų tarpusavio bendrystės svarbą ir būtinybę nepalikti vieno suklupusio ar sunkumus patiriančio kunigo bei kunigystę palikusiojo. Prelegentas akcentavo kunigiškos draugystės svarbą kiekvieno kunigo visapusiškai brandai. Paskui kartu su Vilkaviškio vyskupu Rimantu Norvila bei į rekolekcijas atvykusiais Kauno Julijanavos katalikiškosios mokyklos mokytojais kunigai šventė Eucharistiją. Po šv. Mišių ir bendrų pietų kun. Rimantas Kaunietis kalbėjo apie būtinybę išlaikyti tikėjimą Dievu ir pabrėžė, jog svarbiausias dalykas yra ryšys su Viešpačiu. Svečias prisiminė Kūdikėlio Jėzaus Teresės bei palaimintojo J. Matulaičio gyvenimo pavyzdžius, padėdamas suvokti, kad mums šiandien Dievas taip pat duoda savo dovanų, kurias svarbu priimti atvira širdimi.

-krb-

Akcija „Praktinė gerumo diena“

Balandžio 13 d. Kaune apie pusė šimto savanorių dalyvavo akcijoje „Praktinė gerumo diena“. „Akcijos tikslas – pagelbėti sergantiems senoliams, vienišiams, sunkiai savo buitimi pasirūpinantiems žmonėms susitvarkyti namus, padėti jiems pasiruošti artėjančioms šv. Velykoms“, – sakė Lietuvos Caritas atstovas Gediminas Salvanavičius. Per vieną akcijos dieną savanoriai aplankė 40 vienišų senolių, kuriems padėjo susitvarkyti namus, nusipirkti maisto, atlikti kitus būtiniausias darbus. Akcijoje taip pat dalyvavo savanoriai iš užsienio. Iš Vokietijos atvykusi Europos savanorių tarnybos savanorė Viktorija pastebėjo, kad Lietuvoje vienišų ir pagalbos prašančių žmonių daugėja. „Žmonės labai geranoriški, visada padėkoja už suteiktą pagalbą, kuri yra tikrai reikalinga. Caritas sulaukia vis daugiau prašymų padėti vienišiams ir sergantiems žmonėms“, – sakė Caritas projekto „Slauga ir globa namuose“ savanorė iš Vokietijos. Lietuvos Caritas

projektas „Slauga ir globa namuose“ skirtas padėti seniems, sergantiems ir vienišioms asmenims. Socialiniai darbuotojai ir savanoriai stengiasi palengvinti slaugomų ir globojamų žmonių išgyvenimus, patiriamus dėl ligos arba senatvės. Šalyje yra apie 600 asmenų, kuriems nuolat teikia pagalbą 40 profesionalių darbuotojų ir daugiau nei 200 savanorių.

-Ici-

Popietė „Juodoji vakariene“

Balandžio 12 d. kanauninko, lietuvių literatūros klasiko Juozo Tumo-Vaižganto memorialiniame bute-muziejuje vyko jau trečius metus iš eilės rengiama popietė „Juodoji vakariene“. Kan. Juozas Tumas-Vaižgantas, dar būdamas Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų (Vytauto Didžiojo) bažnyčios rektoriumi, kasmet rengdavo dvi didesnes šventes savo bute – vardo dienos paminėjimą ir vadinamąją „Juodąją vakarienę“ prieš Velykas. Amžininkai prisimena, kad prieškaryje į šią bažnyčią atlikti velykinės išpažinties suplaukdavo minios žmonių. Todėl būdavo pastatoma net trylika klausyklių, kuriose jau nuo pat ryto klausyta išpažinčių. Visada atvykdavo bent dvylika kunigų, tarp kurių būdavo prelatas Jonas Mačiulis-Maironis, Adomas Jakštas, Stanislovas Kiškis ir kiti. Pasibaigus pamaldoms bažnyčioje, rektorius kunigus visada kviesdavosi vakarienės. Joje būdavo diskutuojama įvairiais klausimais, skaitomi literatūros kūriniai. Memorialinio buto-muziejaus vedėjo Alfo Pakėno iniciatyva ši tradicija vėl atgaivinta ir sužibo kiek naujomis spalvomis. Šiųmetiniame renginyje dalyvavo aktoriai Kristina Kazakevičiūtė ir Albinas Budnikas, Vytauto Didžiojo bažnyčios rektorius kun. Kęstutis Rugevičius, kun. Alfonsas Bulotas, Kauno kunigų seminarijos auklėtiniai Nerijus, Robertas, Paulius ir Gediminas. Aktorė K. Kazakevičiūtė skaitė ištrauką iš Vaižganto giminaitės Joanos Šernienės prisiminimų, A. Budnikas įtaigiai perteikė monologą iš Gyčio Padegimo spektaklio „JAH“ (apie modernistinės literatūros

netrukus minėsime 600 metų žemaičių krikšto jubiliejų. Iš tiesų, atmindami taip svarbų mums įvykį, tuos Dievo pasiūstus žmones, dėl kurių šandien galime save vadinti tikinčiais ir amžinojo gyvenimo dalininkais, turėtume kiekvienas iš mūsų pirmiausia Viešpačiui dėkoti ir klausti, kaip galėtume pasistengti, kad Jėzaus mums patikėta misija įgytų pagreitį tarp mūsų parapijiečių, mūsų vyskupijoje, visoje Lietuvoje ir visame pasaulyje.“ Prelegentas savo pranešime, remdamasis įvairiais Bažnyčios dokumentais, Šventojo Tėvo mintimis, pabrėžė, kad kiekvienu metu krikščionis yra asmeniškai pašauktas įgyvendinti savo misiją, t. y. kitiems perteikti Evangelijos žinią atremiant įvairius sunkius mūsų laiko iššūkius. Nė vienas tikintysis negali likti abejingas Bažnyčios evangelizacinės misijos akivaizdoje, turi ieškoti būdų perduoti kitiems gyvą viltį. Kristaus Dvasia skatina kiekvieną žmogų atsakingai naudotis savo laisve ir reikalauja asmeninio liudijimo. Neįmanoma įsivaizduoti, kad žmogus gali priimti Dievo žodį ir tarnauti Karalystei, netapdamas jos liudytoju – neskelbdamas kitiems. Kunigas J. Ačas pranešimą baigė klausimu: „O mes, tik iš Dievo malonės pažinę Prisikėlusį ir Šventosios Dvasios galia tapę Dievo tautos gyva dalimi, argi girdėdami aplinkinių šauksmą nesiskubinsime jiems padėti, žinodami, jog tai paties Dievo šauksmas, įkvepiantis evangelizuoti? Ir „vargas man, jei neskelbčiau Evangelijos!“ (1 Kor 9, 16).“

Po konferencijos Telšių katedroje Telšių ganytojas su savo bendradarbiais kunigais aukėjo šv. Mišias, kurių metu buvo pašventinti šventieji aliejai. Šv. Mišių įžangoje Telšių vyskupas kalbėjo apie kunigo misiją šių dienų pasaulyje, apie tai, jog kunigai, švęsdami šv. Mišias kasdien, net ir tada, kai tuščia bažnyčia, meldžiasi už Dievo tautą ir savo malda lydi visus Bažnyčios narius. Pamokslą pasakė Palangos dekanato dekanas ir šios parapijos klebonas kun. bažn. t. dr. M. Venskus. Kunigo uždavinys šiame pasaulyje būti taikos, dvasinių vertybių nešėju ir liudytoju. Šią misiją kiekvienas kunigas gauna šventimų metu ir vyskupo siuntimu. Pamokslininkas kvietė kunigus dėkoti už kunigystės dovaną, o gausiai susirinkusius tikinčiuosius nuolat melstis už savo kunigus.

Didžiojo ketvirtadienio vakaro Paskutinės vakarienės šv. Mišioms Klaipėdos Marijos Taikos Karalienės bažnyčioje vadovavo Telšių vyskupas J. Boruta SJ. Telšių katedroje vakaro šv. Mišioms vadovavo Telšių vyskupo generalvikaras prel. dr. J. Šiurys.

Balandžio 22-ąją – Didžiojo penktadienio rytą Telšių vyskupas J. Boruta SJ lankė Telšių ligoninėje besigydančius žmones. Linkėjo jiems sveikatos bei vienyti su Kristumi savo ligomis ir kančia, aukojant negalias už pasaulio išganymą. Ganytojas sveikino su šv. Velykomis ir linkėjo Kristaus prisikėlimo džiaugsmo.

Didžiojo penktadienio popietę gausus tikinčių būrys rinkosi prie Telšių mažosios bažnytėlės, nuo kurios 16 val. Telšių miesto gatvėmis eitas Kryžiaus kelias. Jam vadovavo Telšių ganytojas J. Boruta SJ. Pradėdamas Kryžiaus kelią Telšių vyskupas priminė susirinkusiesiems apie šv. Alfonsą Liguorį, didelį Dievo mylėtoją ir švento gyvenimo vyrą. Vyskupas kvietė einant Kryžiaus kelią mokytis vis labiau pasitikėti Viešpačiu ir taip vis kantriau nešti savo gyvenimo kryžius. Apmąstant Kristaus kančią, medinį kryžių nešė Telšių ganytojas, o jam padėjo vis besikeičiančios tikinčiųjų grupės – Telšių miesto vidurinių mokyklų bei gimnazijų mokiniai, Telšių miesto savivaldybės administracijos, policijos atstovai, *Caritas*, Šeimos centro ir kitų organizacijų darbuotojai ir savanoriai,

kryžių nešė ir dvasininkai bei seminaristai. Kryžiaus kelyje buvo skaitomi apmąstymai, giedamos Žemaičių Kalvarijos kalnų giesmės. Po Kryžiaus kelio Telšių katedroje vyko Kryžiaus pagerbimo pamaldos, kurioms vadovavo Telšių vyskupas J. Boruta SJ. Po Kančios istorijos vyskupas pasakė pamokslą apie Dievo meilę žmogui ir Jo troškimą savo kūrinių išganyti.

Pamaldoms baigiantis Švč. Sakramentas buvo nuneštas į Kristaus kapą, įrengtą antrajame katedros aukšte, prie kurio tikintieji buvo kviečiami budėti ir melstis iki Didžiojo šeštadienio pavakarės.

Balandžio 23-iają – Didžiojo šeštadienio rytą Telšių katedroje Telšių ganytojas J. Boruta SJ katechumenų aliejumi patepė 10 katechumenų, kurie visus metus rengėsi priimti Krikštą ir buvo pakrikštyti per Velyknakčio pamaldas. Po šių apeigų Telšių vyskupas kartu su Telšių vyskupijos kurijos kancleriu kan. R. Saunoriumi išvyko lankyti Telšių vyskupijos parapijų ir susitikti su prie Kristaus kapo budinčiais ir Žemaičių Kalvarijos kalnus giedančiais tikinčiaisiais. Kita Telšių vyskupijos puse važiavo ir parapijose tikinčiuosius lankė bei su Kristaus prisikėlimu sveikino Telšių vyskupo generalvikaras prel. J. Šiurys ir Telšių vyskupijos kurijos vicekancleris kan. D. Gatautas.

21 val. Telšių katedroje Velyknakčio pamaldoms vadovavo Telšių ganytojas J. Boruta SJ. Katedros šventoriuje buvo pašventinta ugnis, uždegta velykinė žvakė, skaitomas Šv. Raštas ir pakrikštyta dešimt katechumenų. Pamaldų metu giedojo Telšių muzikos mokyklos mokytojų choras, o vyskupo velykinį sveikinimą tikintiesiems perskaitė Telšių vyskupijos kurijos vicekancleris kan. D. Gatautas. Šiemet Telšių ganytojas J. Boruta SJ, sveikindamas tikinčiuosius, kvietė įsimąstyti į Krikšto svarbą ir išsamiai priminė Žemaičių krikšto 1413–1417 m. istoriją bei aplinkybes, linkėjo džiaugsmingai išgyventi tikrojo prisikėlimo dvasią kartu su prisikėlusiu Kristumi.

Pirmosios Velykų dienos rytą Klaipėdos Marijos Taikos Karalienės bažnyčioje ryto šv. Mišioms vadovavo Telšių ganytojas J. Boruta SJ. Šv. Mišias tiesiogiai transliavo *Marijos radijas*. Tą pačią dieną Telšių ganytojas 12 val. meldėsi kartu su Palangos tikinčiaisiais, juos sveikino sulaukus šv. Velykų, meldėsi už Palangos parapiją ir visą dekanatą.

Telšių katedroje Velykų ryto šv. Mišioms vadovavo Telšių vyskupo generalvikaras prel. dr. J. Šiurys. Giedojo katedros didysis sumos choras. Vyskupo velykinį sveikinimą tikintiesiems perskaitė Telšių katedros parapijos administratorius kun. T. Šeputis. Po šv. Mišių vyko eucharistinė procesija, chorui talkino Telšių muzikos mokyklos pučiamųjų orkestras. Po pamaldų gausiai susirinkusius tikinčiuosius pasveikino ir visiems padėjo prel. J. Šiurys, o pamaldų dalyvius į namus nuotaikingai palydėjo pučiamųjų orkestro grojamas maršas.

-ksb, kait, kasab-

Mirė kunigas Bronislovas Juozas Jaura (1935–2011)

Balandžio 15 d. po ilgos ir sunkios ligos mirė kunigas Bronislovas Juozas Jaura. Kun. B. J. Jaura gimė 1935 m. birželio 8 d. Ignalinos rajone, Dūkšto mieste. Baigęs Dūkšto vidurinę mokyklą, buvo pakviestas atlikti karinę tarnybą. Grįžęs 1958 m. įsidarbino Druskininkų bažnyčios zakristijonu ir tais pačiais metais įstojo į Kauno kunigų seminariją. Ją baigęs, 1963 m. balandžio 10 d. buvo išventintas kunigu.

Lietuvoje pradininko J. A. Herbačiausko, nemažai bendravusio su Vaižgantu, gyvenimą). Seminaristai kalbėjo apie žodžio svarbą ieškant savo pašaukimo, skaitė savo kūrybą, pristatė neseniai išleistą almanachą *Duc in altum*. Apie tai, kaip svarbu kunigui skelbti autentišką Dievo žodį, tikėjimą mintimis dalijosi kun. A. Bulotas. Kun. K. Rugevičius pabrėžė, kad kiekvienas žodis bus lyg gyva versmė tada, kai bus išnešiotas ir nugludintas. Renginio pabaigoje aktorai perskaitė keletą poetų Kęstučio Genio ir Antano Miškinio eilių.

-kksi-

Keliais žodžiais

Kaunas. Balandžio 7-ąją, Pasaulinę sveikatos dieną, neonatologė, LSMU MA Neonatologijos klinikos vadovė doc. Eglė Markūnienė skaitė viešą paskaitą ir vedė diskusiją tema „Gyvybės stebuklas. Perinatalinė psichologija“. Doc. E. Markūnienė kalbėjo apie lytiškumą, nesutiko su kartais pasitaikančiais sociologų teiginiais, kad lytis – socialiai nulemtas reikalas. Pasak docentės, kūdikis yra aktyvus savo atėjimo į šį pasaulį dalyvis ir reikia ruoštis ne tik kūdikio atėjimui, bet ir jo laukimui. „Išgyvens ne patys stipriausieji, o labiausiai mylimi“, – sakė doc. E. Markūnienė, kalbėdama apie šiandienos ir ateities naujagimius. Paskaitoje dalyvauti kvietė Lietuvos krikščionių medicinų bendrijos studentai ir Kauno akademinė sielovada. -dk-

Marijampolė. Balandžio 12 d. Vilkaiviškio vyskupijos Katechetikos centras surengė seminarą „Pamoka pagal atnaujintas programas“, skirtą vyskupijos tikybos mokytojams. Apie trisdešimt mokytojų iš įvairių Vilkaiviškio vyskupijos dekanatų bei Marijampolės kolegijos trečiojo kurso Lituanistikos ir religijos pedagogikos studentų dalyvavo dviejose atvirose pamokose. Pirmąją pamoką tema „Šventosios Dvasios dovanos“ IV klasės mokiniams Marijampolės mokykloje-darželyje „Želmenėliai“ vedė tos mokyklos tikybos ir IV klasės mokytojas metodininkas Saulius Andriuška. Paskui Marijampolės J. Totoraičio pagrindinėje

mokykloje vyskupijos tikybos mokytojai dalyvavo vyr. mokytojo Petro Kajoko VIII klasės mokiniams vestoje pamokoje, kurios tema „Krikščioniškosios meilės samprata“. Vėliau visi dalyviai Vilkaviškio vyskupijos pastoracijos centre vaišinosi bendroje agapėje, po kurios Katechetikos centro metodininkė Elena Gvazdaitienė skaitė pranešimą „Pamokos struktūra pagal atnaujintas programas“.

-krb-

Birštonas. Balandžio 15–16 d. Birštono parapijos namuose vyko antrasis Kauno arkivyskupijos sielovados bendradarbių vadovavimo įgūdžių ugdymo programos „Atrasti potencialą – praplėsti horizontą“ seminaras. Jo tema buvo „Strateginis mąstymas“. Renginyje sudomino 33 į Birštoną atvykusius dalyvius – Kauno, Vilniaus, Vilkaviškio, Panevėžio, Kaišiadorių vyskupijų *Caritas*, Jaunimo centrų darbuotojus, tikybos mokytojus, parapijos bendruomenių, maldos grupių vadovus, savanorius ir kt. Seminarui vadovavo Kauno arkivyskupijos sielovados programų vedėja Vaida Spangelyčiūtė-Knežienė. Penkių seminarų programa, skirta lyderių, potencialių lyderių, institucijų bei organizacijų vadovų ir darbuotojų tobulinimuisi, bus užbaigta lapkričio mėnesį. Seminarai rengiami pagal tarptautinės „Xpand“ organizacijos patirtį.

-kait-

Klaipėda. Verbų sekmadienio išvakarėse Klaipėdos etnokultūros centras miestelėnus ir svečius pakvietė į renginių ciklo „Tradicija ir mes“ popietę „Verba plaka. Verbos ir Didžioji savaitė“. Kun. Saulius Stumbra pristatė katalikiškas verbų ir Didžiojo tridienio liaudies tradicijas. Etnologė Valerija Jankūnaitė vaizdžiai papasakojo apie įvairiausias tradicijas, kurios prasidėdavo Verbų sekmadieniu ir baigdavosi Velykų rytu. Dailininkė Elena Matulionienė susirinkusiųjų dėmesį pritraukė kalbėdama apie verbų rišimą ir jų įvairovę, apie kiaušinių marginimo subtilybes. Popietės dalyviai turėjo galimybę ir patys pasidaryti tradicinę verbą iš kadagių, karklų, berželių šakelių.

-kss-

1963 m. birželį–spalį darbavosi Kalesninkų parapijos vikaru, nuo 1963 m. spalio – Paringio parapijos klebonu; 1964 m. paskirtas Vilniaus Šv. Petro ir Povilo parapijos vikaru, 1965 m. – Pabradės ir Karkažiškės parapijų administratoriumi, 1966 m. – Pavoverės parapijos vikaru; 1969–1972 m. – Paberžės parapijos administratorius, 1972 birželį–1973 m. balandį Šilėnų parapijos klebonas; 1973 blandį paskirtas Vilniaus Šv. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos vikaru; 1973 spalį – Vilniaus Šv. Rapolo parapijos vikaru, 1975 m. – Varėnos parapijos administratoriumi, 1980 m. – Karvio parapijos klebonu. Jau sunkiai sirgdamas 2010 m. lapkričio mėn. kunigas Bronislovas pasiprašė atleidžiamas iš Karvio klebono pareigų.

Kun. Bronislovo Juozo Jauros palaikai buvo pašarvoti Karvio parapijos klebonijoje. Laidotuvių šv. Mišios aukotos balandžio 18 d. Karvio Šv. Juozapo bažnyčioje. Velionis palaidotas tos pačios bažnyčios šventoriuje.

-Vn-

Mirė kunigas Petras Kavaliauskas (1959–2011)

Balandžio 19 d. Alytuje, eidamas 52-uosius metus, po sunkios ligos į Viešpaties namus iškeliavo Lietuvos kariuomenės ordinariato kapelionas majoras kunigas Petras Kavaliauskas.

Kun. Petras gimė 1959 m. birželio 27 d. Alytuje. 1977 m. baigė Alytaus 1-ąją vidurinę mokyklą, 1982 m. – Lietuvos veterinarijos akademiją. Kun. P. Račiūno MIC paskatintas, įstojo į marijonų vienuoliją. 1984–1987 m. mokėsi pagrindinėje šios vienuolijos kunigų seminarijoje ir 1987 m. lapkričio 3 d. vyskupo V. Sladkevičiaus buvo išventintas kunigu. 1993 m. davė amžinuosius įžadus.

1994 m. Vilniaus universitete apgynė gamtos mokslų daktaro disertaciją, vėliau tapo habilituotu daktaru. 1995 m. kun. Petrui Kavaliauskui buvo suteiktas teologijos habilituoto daktaro laipsnis.

1987–1988 m. – Slavikų (Šakių r.) parapijos vikaras; 1988–1990 m. – Vievio (Trakų r.) parapijos vikaras; 1990–1992 m. – Jiezno (Prienu r.) parapijos klebonas; 1992–1997 m. – Panevėžio Švč. Trejybės bažnyčios rektorius. 1997–2004 m. – Panevėžio Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo prasidėjimo koplyčios rektorius. 1993 m. įsteigė Panevėžio katalikiškąją kurčiųjų ir nepri-girdinčiųjų mokyklą ir jai vadovavo iki 1998 m. 2008 m. išstojo iš Marijonų vienuolijos ir buvo įkardinuotas į Kaišiadorių vyskupiją, toliau tęsė tarnybą kariuomenės ordinariate.

Tarnybą Lietuvos kariuomenėje pradėjo 1992-aisiais; 1992–2005 m. – Panevėžio įgulos karo kapelionas, nuo 2005 m. – Generolo S. Raštikio Puskarininkų mokyklos karo kapelionas. 2009 m. drauge su 9-osios Provincijos atstatymo grupės (PAG) kariais tarnavo Afganistane.

Kun. Petras Kavaliauskas buvo pašarvotas Alytaus Šv. Angelų Sargų parapijos bažnyčioje. Laidotuvių pamaldoms Didįjį ketvirtadienį, balandžio 21-ąją, vadovavo Lietuvos kariuomenės ordinaras vyskupas Gintaras Grušas ir Kaišiadorių vyskupas Juozas Matulaitis, kartu meldėsi 16 kunigų ir gausus būrys tikinčiųjų – artimieji, bičiuliai, parapijiečiai. Kunigas P. Kavaliauskas palaidotas Šv. Angelų Sargų bažnyčios šventoriaus kapinėse, šalia tėvų.

-llok-

IŠGANYMO VARTAI

IV Velykų sekmadienis (A)

Apd 2, 14. 36–41; 1 Pt 2, 20–25; Jn 10, 1–10

Kaip ir kiekvienas žmogus, kunigas džiaugiasi jam patikėto sielovados darbo vaisiais ir sielojasi dėl nesėkmių. Vienas skausmingiausių dalykų kunigui yra matyti tuos, kurie, nors gavę religinio ugdymo pradmenis, priėmę įkrikščioninimo sakramentus, kažkodėl nebepraveria bažnyčios durų. Tai drauge atviras klausimas visai tikinčiųjų bendruomenei. Neatsitiktinai popiežius Benediktas XVI Vatikane įkūrė Naujosios evangelizacijos tarybą, kuri įvairiomis iniciatyvomis stengiasi užkalbinti žmones, kilusius iš krikščioniškosios kultūros, tačiau nebepažįstančius Kristaus Naujienos.

Daugelis atsimena 2000-uosius, Didžiojo jubiliejaus metus, ir iškalbingą Jubiliejaus durų simboliką. Kodėl kai kurie žmonės nedrįsta žengti pro išganymo vartus? Kodėl negirdi Jėzaus, kuris šiandien sako: aš esu vartai? Gal niekas jiems nepaliudijo tikėjimo ir nenuvedė prie Jėzaus? Gal tie žmonės nesuvokia, kad kiekvienas privalo asmeniškai apsispręsti? Būdami vaikai, jie rėmėsi tėvų ir senelių autoritetu, o dabar turi patys ateiti pas Jėzų. O gal jie bijo? Įsivaizduoja, kad, peržengę šiuos vartus, nebebus laisvi, turės paisyti jiems nesuprantamų suvaržymų. Tačiau Jėzus aiškiai sako, kad avys „ateis ir išeis, ir ganyklą sau ras“. Jis nesiekia mūsų pavergti. Esame jo sūnūs ir dukterys. Jėzus išpildo mūsų teisėtus norus, atsiliepia į slapčiausius lūkesčius ir dovanoja tai, ko net neįsivaizdavome.

Šiandienos Evangelijos priegiesmyje skamba: „Aš – Gerasis Ganytojas, – sako Viešpats, – aš pažįstu savąsias avis, ir manosios pažįsta mane.“ Kristus, tikrasis Ganytojas, rodo pavyzdį kitiems ganytojams. Tikrieji ganytojai yra tie, kurie įveda ir išveda avis per Kristų, kuris yra vieninteliai tikrieji avių vartai. Siūlantieji kitokių vartus yra „vagys ir plėšikai“. Šiandien dažnai kalbama apie kunigų stygių. Menka paguoda, kad kai kuriose šalyse šis stygius dar didesnis. Studijos apie pašaukimus rodo, jog pašaukimai bręsta šeimose. Daugelis kunigų bei vienuolių randa savo pašaukimą įkvėpti kitų kunigų ar vienuolių pavyzdžiu. Popiežiaus Benediktas XVI šiemetėje žinioje Pasaulinės maldos už dvasinius pašaukimus dienos proga ragina skatinti pašaukimus vietinėje Bažnyčioje. Šventasis Tėvas atkreipia dėmesį, kad gebėjimas rūpintis pašaukimais yra vietinės Bažnyčios gyvumo požymis.

Kiekvienas žmogus yra atsakingas už kitą – tam tikru mastu ganytojas. Esame linkę nusimesti šią at-

sakomybę: „Argi aš esu savo brolio sargas?“ (plg. *Pr 3, 9*). Tėvai atsakingi už vaikus, mokytojai už mokinčius, draugas – už draugą. Tačiau dažnai kreipiamės į kitą ne pro laisvos valios vartus, bet savavališkai laužiamės pro tvorą. Tėvai, bausdami vaikus, išreiškia susierzinimą ir perkelia į konfliktą savo žaizdas bei nesėkmes. Šiandien skaitytoje 23-ojoje psalmėje pats Dievas atskleidžiamas kaip Ganytojas. Jis teikia atgaivą, veda teisingais takais ir įkvepia drąsos. Jis maitina, patepa ir ugdo pasitikėjimą, kad ganomieji visuomet turės saugų prieglobstį. Pamąstykime, kaip sekasi kurti panašią pasitikėjimo aplinką savo šeimoje ir bendruomenėje.

Avių vartai svarbūs tiek ganomiesiems, tiek ganytojams. Jei kas įsibrauna į kaimenę ne pro teisėtus vartus, atneša pražūtį. Mūsų gerovė priklauso nuo pasirinkimo: ar išpažįstame Jėzų, kuris yra mūsų Ganytojas ir Vartai? Ši apsisprendimą žadina visas Naujasis Testamentas. Fariziejai ir Rašto aiškintojai pasitikėjo Rašto ir įstatymų išmanymu. Tie, kurie pasitikėdami kreipėsi į Jėzų, patyrė išgydymą ir išlaisvinimą: aklieji, raupsuotieji, kraujoplūdžiu sirgusi moteris, šimtininkas, rūpinęsis savo tarnu, ir daugelis kitų.

Dievo žodis rodo kelią jo tautai, kad galėtų keliauti dieną ir naktį (plg. *Iš 13, 21*), debesies stulpas ją veda ir lydėdamas saugo (*Iš 14, 19*). Ganytojas veda savo kaimenę ir drauge lydi, kad neatsiliktų silpniausieji. Viešpaties žodis yra žibintas ir šviesa mūsų takui (plg. *Ps 119, 105*). Viešpaties žodžiai visuomet laukia mūsų, kol Šventoji Dvasia ir laikas parengs mūsų širdis, kad juos suprastume. Plaudamas Petriui kojas Jėzus sako: „Tu dabar nesupranti, ką aš darau, bet vėliau suprasi“ (*Jn 13, 7*). Kai Jėzus sakė apaštalams pamokymą apie tikrąjį Ganytoją, jie dar negalėjo jo iki galo suprasti (*Jn 10, 6*). Juk čia jau skelbiama apie kryžiaus auką ir prisikėlimą. Gerasis ganytojas už avis guldo gyvybę. Jis šaukia savąsias avis vardais ir jas išsiveda. Pirma tai patyrė Marija Magdalieta: ji pažino Mokytoją, kai šis kreipėsi į ją vardu. Dabar ji suprato, kad jis ir tuščias kapas yra vartai, kad jis iš tikrųjų pažįsta savąsias vardais ir jas pašaukia. Vėliau šią tiesą pažino mokiniai iš baimės užsirakinę duris. Viešpats paskelbė ramybę ir išvedė juos į gatves ir aikštes. Šiandien Petras tarsi apgirtęs skelbia Jeruzalėje ir kalba apie Prisikėlusįjį. Viešpats juk žadėjo, kad bus vartai, pro kuriuos išeinama iš baimės ir netikrumo, kad pirmas eis kaimenės priekyje ir išves savo avis iš nelaisvės į išganymą. Tik tas Ganytojas, kuris turi apščiai gyvybės ir ją pats atgauna, gali ją gausiai dovanoti savo avims.

KERTINIS AKMUO

V Velykų sekmadienis (A)
Apd 6, 1–7; 1 Pt 2, 4–9; Jn 14, 1–12

Prisikėlimo šviesoje naujai suvokiame prieš kančią Jėzaus pasakytus atsisveikinimo žodžius – testamentą mokiniams. Dabar matome, kad tikrasis Jėzaus sekimas įmanomas tik po jo velykinės pergalės. Šiandienos Evangelijoje Jėzus rengiasi palikti sutrikusius mokinius, tačiau pažada grįžti. Pastarųjų dienų įvykiai sutrupino jų turėtas viltis: tarp jų yra išdavikas, ką tik išpranašautas būsimas Petro išsižadėjimas. Vis dėlto Jėzus drąsina ir palieka amžiais išliekančias gaires savo sekėjams: „Aš esu kelias, tiesa ir gyvenimas.“

Šiandienos pasaulyje yra gausybė religinių judėjimų ir dvasinių mokymų. Kai kurie žmonės tariamos tolerancijos vardu teigia, kad visos religijos vienodai geros. Tikėjimo mokymo kongregacija, vadovaujama kardinolo Josepho Ratzingerio, paskelbė deklaraciją *Dominus Jesus*, kurioje pakartotinai pabrėžiama, kad išganymas dovanojamas per Kristų ir jo Bažnyčią. Kristus sakė, kad jis yra ne vienas iš galimų kelių, bet vienintelis kelias. Apaštalai šį mokymą ištikimai pakartojo: „Nėra niekame kitame išgelbėjimo, nes neduota žmonėms po dangumi kito vardo, kuriuo galėtume būti išgelbėti“ (*Apd 4, 12*). Nepažinusieji Kristus bus išgelbėti jų širdyse įrašytu įstatymu (plg. *Rom 2, 14–16*). Tačiau tai negalioja pažinusiems Kristų ir jo atsisakiusiems (plg. *Mk 16, 15–16*). Pažinti Jėzų reiškia skelbti, kad jis yra vienintelis kelias pas Dievą.

Kelias pas Dievą individualus kiekvienam žmogui. Totalitarinių režimų diktatoriai norėjo visus suvienodinti, veddami į savo liguistų įsivaizdavimų tikslą. Dievo brėžiamas kelias gerbia kiekvieno žmogaus laisvę ir savitumą. Bažnyčios Mokytoja pripažinta šventoji Teresėlė pasiūlė „mažąjį kelią“ pas Dievą. Ji moko mus pasitikėti begaliniu Dievo gailestingumu vykdant jo valią iš pažiūros nereikšmingais kasdienos darbais.

Sunku įsivaizduoti, kad Dievo meilė žmogui gali likti bevaisė. Tai atrodo neįmanoma žvelgiant į kryžių, ant kurio Dievo Sūnus atidavė savo gyvenimą už kitus. Vis dėlto žmogus, turėdamas laisvą valią, gali nusigręžti nuo Kristaus ir nepriimti jo aukos vaisių. Visagalis Dievas negali išgelbėti manęs be mano valios. Negaliu sutrukdyti Dievo malonei skleistis, tačiau galiu pats užsitverti savo išganymo kelią. Evangelijoje Jėzus kalba apie darbus, kuriuos darys jį tikintieji. Daryti didesnius darbus reiškia neleisti, kad Kristus auka nueitų veltui. Tai reiškia skelbti visam pasauliui jo Kryžiaus ir

Prisikėlimo galią. Skelbti tai, kas nepopuliaru, bet atitinka Evangelijos mintį.

Bažnyčia negali neskelbti Gerosios Naujienos. Ši pareiga tenka ne tik vyskupams, kunigams bei vienuoliams, bet ir visiems tikintiesiems. Pirmajame skaitinyje Dievo žodžio skelbimo darbui teikiama aiški pirmenybė. Apaštalai paveda diakonams rūpintis medžiaginiaisiais dalykais. Dievo žodžio skelbimas neatsiejamas nuo gailestingumo darbų. Viešpats Jėzus nedviprasmiškai moko, kad kelias į dangaus Karalystę veda per gailestingumo darbus (plg. *Mt 25, 31–46*). Gyvenimo kelyje sutiktas žmogus gali tapti vartais į amžinybę. Jei užsidarome žmonių vargams, užtveriamė sau kelią pas Dievą.

Anglų rašytojas Liuisas (C. S. Lewis) pasaulyje mato esant trijų kategorijų žmones. Vieni gyvena savo malonumui ir naudojami gamtos ištekliams ir kitais žmonėmis tiesiog kaip žaliava savo poreikiams tenkinti. Antrąją kategoriją sudaro tie, kurie savo asmeninius interesus bent iš dalies pajungia aukštesniems reikalavimams: Dievo valiai, dorinei sąžinei ar bendrajam visuomenės gėriui. Jie panašūs į mokesčių mokėtojus, atiduodančius būtiną prievolę. Trečioji kategorija – tai žmonės, galintys drauge su šventuoju Pauliumi ištarti: „Gyvenu, tačiau nebe aš, o gyvena manyje Kristus“ (*Gal 2, 20*). Dievo valia jų neriboja – tai tiesiog jų savastis. Pasak anglų rašytojo, dauguma žmonių priklauso antrajai grupei. Jų gyvenime daug įtampos ir kaltės jausmo, nes jie nepajėgia atitikti siekiamo idealo, o kartais nusivylę net pavydi tiems, kurie gyvena be jokių moralinių įsipareigojimų. Jei ir mes panašiai jaučiamės, turime aiškiai suvokti, kad būsimė laimingi tik visiškai atsiduodami Kristui. Besąlyginio atsidavimo Dievo valiai pavyzdys – palaimintojo popiežiaus Jono Pauliaus II gyvenimas.

Popiežiaus pirmtakas šventasis apaštalas Petras rodo švento ir nepadalyto gyvenimo kelią: „Ženkite prie jo, gyvojo akmens, tiesa, žmonių atmesto, bet Dievo išrinkto, brangaus.“ Priimantieji šį brangų rinktinį akmenį tampa Dievo tautos nariais. Apaštalas žvelgia į Dievo tautą tikėjimo ir vilties akimis: „Jūs esate išrinktoji giminė, karališkoji kunigystė, šventoji tauta.“ Tačiau jis taip pat suvokia, kad Bažnyčią sudaro nuodėmingi ir riboti žmonės. Diakonų paskyrimo aprašyme jau minimas nepasitenkinimas dėl įtampų tarp „graikiškai kalbančiųjų“ ir „vietinių“. Neišvengiamos žmogiškos įtampos krikščionių bendruomenėje neturi mūsų nukreipti nuo Jėzaus, kuris yra kelias, tiesa ir gyvenimas. Vykdyti gailestingumo darbus Bažnyčioje nelengva, tačiau tai atneša vaisių: „Dievo žodis klestėjo, ir mokinių skaičius Jeruzalėje greitai augo.“

Palaimintojo Jono Pauliaus II relikvija

(KAP) Balandžio 26 d. Vatikano spaudos salėje paskelbtame komunikate informuojama apie popiežiaus Jono Pauliaus II kraujo relikviją, pristatytą per beatifikacijos iškilmes. Pasak komunikato, relikviją sudaro keturi kraujo mėginiai, kurie buvo paimti iš sunkiai sergančio popiežiaus keletą dienų prieš jo mirtį ruošiantis galimai kraujo perpylimo procedūrai. Anuomet kraujo mėginiai buvo nukreipti į Romos Kūdikėlio Jėzaus kliniką. Vėliau kraujo perpylimo buvo atsisakyta. Kraujas buvo laikomas keturiose mažose ampulėse. Dvi iš jų paėmė tuometinis popiežiaus sekretorius, šiandieninis Krokuvos arkivyskupas kardinolas Stanislawas Dziwiszas. Kitas dvi ampules rūpestingai saugojo klinikoje besidarbuojančios vienuolės. Vienuolių turėtos ampulės įstatytos į du relikvijorius, vienas iš jų išstatytas per beatifikacijos Mišias. Vėliau relikvija bus saugoma sakrariume, kur saugomos įvairios relikvijos prižiūrint Popiežiškajai apeigų tarnybai. Kita relikvijų ampulė gražinama Kūdikėlio Jėzaus klinikos seselėms. Vatikano komunikate aiškinama: kadangi imant kraujo mėginį buvo įleista krešėjimą stabdančios medžiagos, kraujas relikvijoriuje išlieka skysto pavidalo.

Viena iš kardinolo S. Dziwiszo šiuo metu saugomų relikvijų bus saugoma naujoje Jono Pauliaus II bažnyčioje Krokuvos priemiestyje, kurią numatoma pašventinti birželio 11 d.

Jono Pauliaus II kultas spontaniškai plis

(KAI) Vatikano spaudos salės direktorius kun. Federico Lombardi SJ balandžio 30 d. susitikdamas su žurnalistais, atvykusiais į beatifikacijos iškilme, išreiškė nuomonę,

kad po beatifikacijos ir toliau gyvai augs spontaniškas Jono Pauliaus II kultas. Bažnyčia šiuo požiūriu nedaro nieko ypatingo, tik pripažįsta šį liaudies kultą ir ragina į jį įsijungti, nes tai didžiulė dovana ir malonė. Klausiamas apie Bažnyčios poreikį rengti jaunimui skirtą naują sielovados programą kun. F. Lombardi pastebėjo, kad Jono Pauliaus II pontifikato laikų jaunuoliai šiandien yra suaugę žmonės, todėl jiems tenka pareiga perteikti jauniesiems savo entuziazmą ir gyvenimo gaires.

Kunigai vykdo „Dievo terapiją“

(KAP) Popiežiškosios krikščionių vienybės tarybos pirmininkas kardinolas Kurtas Kochas Didžiąją savaitę vesdamas rekolekcijas Eisenstadte sakė, kad šiandienos kunigams „pavesta vykdyti Dievo terapiją“. Kunigas Jėzaus Kristaus pavyzdžiu savo tarnystėje turi pasižymėti gailėstingumu ir patikimumu. Kunigo tarnystė nėra savitikslių, bet atstovaujamoji: Bažnyčioje šią tarnystę Kristus vykdo per kunigus. Kunigas gali tapti iš tikrųjų svarbus tik tuomet, kai pernelyg nesureikšmina savęs paties. Kunigas yra pašauktas ypatingu būdu sekti Kristumi ir būti maldos žmogumi. Taip jis įgyja jėgų susidurti su giliais šio pasaulio kentėjimais, bandyti juos perkeisti ir vesti žmones Dievop. Besimeldžiantieji kunigai ir pasauliečiai bendrai stovi Dievo akivaizdoje. Tik dėl šio bendro buvimo ir asmeninio santykio su Dievu yra įmanomas atnaujintas kunigų ir pasauliečių santykis kasdienybėje. Pasak kardinolo, kunigas šiandien ypatingu būdu turi suvokti save taip pat kaip „gydytoją“, per sakramentus teikiantį svarbų „sielos gydymą“. Kunigo naudojamos „dangiškosios vaistinės“ centre yra Eucharistija – nemirtingumo vaistas.

Bažnyčios žinios

Eina nuo 1996 sausio 15 dienos du kartus per mėnesį

STEIGĖJAS

Lietuvos Vyskupų Konferencija
S. Skapo g. 4, 01122 Vilnius

LEIDĖJAS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios informacijos centras
Papilio g. 5, 44275 Kaunas

REDAKcinė KOMISIJA

Pirmininkas

arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ

Nariai:

vysk. Gintaras Grušas
kun. Ričardas Doveika

Vyskupijų atstovai:

Kaišiadorių vyskupija / mons. Algirdas Jurevičius
Kauno arkivyskupija / Darius Chmieliauskas
Panevėžio vyskupija / kun. Gediminas Jankūnas
Šiaulių vyskupija / kun. Evaldas Alūza
Telšių vyskupija / kun. Remigijus Saunorius
Vilniaus arkivyskupija / kun. Saulius Bužauskas

VYR. REDAKTORIUS

Gediminas Žukas

REDAKTORIAI

Kastantas Lukėnas
Violeta Micevičiūtė
Asta Petraitytė

KORESPONDENTAI

kun. Žydrūnas Vabuolas / Vilnius
kan. Andriejus Sabaliauskas / Telšiai
Inesė Ratnikaitė / Šiauliai
kun. Gediminas Tamošiūnas / Kaišiadorys

ADRESAS

Papilio g. 5, 44275 Kaunas

TELEFONAI

Redakcija (37) 323 853
Platinimo tarnyba (37) 322 758
El. paštas lkbc@lcn.lt

SPAUDŽIA

LC „Dakra“
Jonavos g. 260
44131 Kaunas

TIRAŽAS 750 egz.

ISSN 1392-6098

© 2011, „Bažnyčios žinios“